

poke

POHJOISEN KESKI-SUOMEN
AMMATTIOPISTO

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIONTIKERTOMUS VUODELTA 2025

Pohjoisen Keski-Suomen ammatillisen koulutuksen
kuntayhtymän valtuustolle

#me
ollaan
poke

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan katsaus

1. Tarkastuslautakunta

1.1 Tehtävät

1.2 Sidonnaisuusrekisteri

1.3. Edellisen vuoden arviointikertomuksen johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi

2. Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

2.1 Taloudellinen asema

2.2 Tilikauden taloudellinen tulos ja sen käsittely

2.3 Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet

2.3.2 Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto POKE

2.3.2.1 Perustehtävä, arvot ja strategian toteutuminen 2025

2.3.2.2 Seudullisuus ja koulutuksen merkitys

2.3.2.3 Koulutuskuntayhtymän 13 kunnan lausunnot toiminta- ja taloussuunnitelmaan

2.3.2.4 Toimintaympäristö

2.3.2.5 Väestö ja opiskelijakehitys

2.3.2.6 Opiskeluun ja oppimisympäristöön liittyvä tuloksellinen toiminta

2.3.2.7 Toiminnan painopisteet

2.3.2.8 Hanketoiminta

2.3.2.9 Viestintä ja markkinointi

3. Asiakaslähtöisyys

3.1 Laatu ja laadukas opetus

3.2 Sidosryhmät

3.3 Opiskelijapalaute

4. Kuntayhtymän henkilöstö

4.1 henkilöstösuunnitelma

4.2 Poken muutosneuvottelut vuonna 2025

5. Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

6. Yhteenveto

Puheenjohtajan katsaus

Hyvät valtuuston jäsenet, tarkastuslautakunta on arvioinut vuoden 2025 toimintaa varmistaakseen, että kuntayhtymä toimii lakien, päätösten ja kuntalaisten edun mukaisesti. Arvioinnissa on keskitytty erityisesti tavoitteiden toteutumiseen, koulutuksen laatuun, vaikuttavuuteen sekä siihen, miten hyvin toiminta vastaa alueen työvoima- ja osaamistarpeisiin. Tavoitteenamme on ollut tuottaa riippumatonta arviointia, joka tukee päätöksentekoa, lisää avoimuutta ja vahvistaa luottamusta. On ilahduttavaa, että Poke on valittu mukaan toiminnanohjauskokeiluun, joka tarjoaa mahdollisuuksia kehittää koulutuksen laatua ja vaikuttavuutta ja valmistautua tulevaan. Poken toimintaympäristöön vaikuttavat taloustilanne ja väestökehitys. Opiskelijamäärien kehitys, oppisopimuskoulutuksen vähäisyys sekä pienenevät ikäluokat tuovat haasteita. Samalla korostuu opiskelijälähtöisyys: yksilölliset opintopolut, joustavat ratkaisut ja kasvava tuen tarve. Yhteistyö yritysten ja kuntien kanssa on tärkeää, ja on myönteistä, että Poke näkyy aktiivisesti ja positiivisesti alueella. Tavoitteenamme on tehdä työtä, joka vahvistaa kuntayhtymän toimintaa ja tukee uuden sukupolven tulevaisuutta.

Olemme kulkeneet toimintavuoden aikana monien Poken toimijoiden rinnalla. On ollut vaikuttavaa tutustua koulutusjohtajiin, opettajiin ja opiskelijoihin. Kaikissa keskusteluissa ja kohtaamisissa on läpipaistanut aito välittäminen ja läsnäolo. Poken vahvuutta on se, että pienissä yksiköissä voidaan kohdata yksilöllisesti ja aikuiset haluavat olla välittäviä aikuisia. Mieleenpainunut esimerkki on Tarvaalan koulutusjohtaja Pekka Janhosen kuvaus levottoman opiskelijan kohtaamisesta, kun hän antoi opiskelijan syliin kyyhkysen ja yhtäkkiä löytyi keskittymistä, rauhaa ja motivaatiota. Poken aikuiset tekevät yhteiskuntamme tärkeintä työtä, sillä he rakentavat huomista! Käytännön osaajia tarvitaan aina! Voimia ja viisautta jokaiselle, jotka löydätte uusia käsipareja, joille laskea kyyhkynen.

Nuorisobarometri 2025 (x mukaan nuoret kokevat eniten paineita työhön ja opintoihin liittyvistä asioista, erityisesti työllistymisestä: 70 prosenttia tutkimuksen nuorista mainitsi työn saamisen paineiden aiheuttajana, ja noin puolet koki sen aiheuttavan epävarmuutta ja turvattomuutta. Maailmanpoliittinen tilanne aiheuttaa melko tai erittäin paljon epävarmuutta 60 prosentille nuorista, ja yhteiskunnassa vallitsevat arvot ja asenteet lisäävät turvattomuutta yli puolella nuorista. Nuorten elämäänsä kohdistuva tyytyväisyys on heikentynyt, ja vain 17 prosenttia suhtautuu optimistisesti maailman tulevaisuuteen, mikä on alle puolet neljä vuotta sitten mitatusta osuudesta. Toiveikkkuuden lisäämisessä keskiössä ovat Poken arjen ammattilaiset. He voivat luoda opiskelijoiden ryhmiä, joissa jokainen kuuluu joukkoon ja joissa vahvistetaan nuorten kestäväää tulevaisuutta, jossa paineet eivät ole liian raskaita kantaa. Päittäjiä koskee taas se osuus, jossa nuoria koskevat päätökset nostetaan kaikessa päätöksenteossa ytimeen ja arvioidaan nuorisovaikutuksia.

Haluan esittää lämpimät kiitokset Poken opettajille, koulutusjohtajille ja kaikille yhteistyökumppaneille, joiden avulla olen voinut tutustua arvostamani oppilaitoksen toimintaan. Erityiskiitos avoimesta, lämpimästä ja helposta yhteistyöstä kuntayhtymän johtajalle Jouni Kurkelalle ja hyviä "pulkkamäkiä" myös jatkossa! Kiitokset käytännön järjestelyistä, johdon assistentti Hannamaija Penttilä ja talouden lukujen väsymättömästä ja asiantuntevasta selvittelystä, talousjohtaja Mervi Tall. Tarkastuslautakunnan puheenjohtajana on ollut miellyttävä toimia aktiivisen ja osaavan tilintarkastusyhteisö KPMG Oy:n tuella ja lautakunnan jäsenten yhteistyöllä.

Johanna Arho-Forsblom

1. Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan jäsen	Tarkastuslautakunnan varajäsen
Johanna Arho-Forsblom, Äänekoski puheenjohtaja	Sami Maukonen, Äänekoski
Tuomo Jääskeläinen, Pihtipudas varapuheenjohtaja	Sirpa Närhi, Pihtipudas
Marko Hytönen, Laukaa	Eerika Koskinen-Koivisto, Uurainen

Tarkastuslautakunnan jäsen Tuomo Jääskeläinen menehtyi 26.4.2026.

Vastuullinen tilintarkastaja:

Rami Olas, KPMG Oy Ab

Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut Ida-Lotta Karvinen, KPMG Oy Ab:sta.

1.1 Tehtävät

Yhtymävaltuuston valtuustokaudelle 2025–2029 valitseman tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan arvioida, ovatko yhtymävaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet kuntayhtymässä ja konsernissa ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lisäksi uutena tehtävänä 1.6.2017 alkaen tarkastuslautakunnan tehtävänä on ollut valvoa Kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Lautakunta on tutustunut ennalta laaditun arviointisuunnitelman mukaisesti eri koulutusaloihin haastattelemalla johtavia luottamushenkilöitä, henkilöstön edustajaa, viranhaltijoita ja opiskelijoita sekä perehtymällä pöytäkirjoihin ja kuntayhtymän sisäisen verkon tietotarjontaan sekä tutustumalla eri toimipisteisiin arviointikäyntien yhteydessä. Keskeisimpänä arviointilähteenä oli koulutuskuntayhtymän vuoden 2025 tilinpäätös ja toimintakertomus.

Tarkastuslautakunta on kokoontunut käsittelemään kuntayhtymän tilikauden 2025 asioita kaksi kertaa syksyllä 2025 ja neljä kertaa keväällä 2026. Tarkastuslautakunta on teettänyt alkuvuodesta 2026 Poken valtuutetuille kyselyn, jolla on koottu näkemyksiä vuoden 2025 arviointikertomuksen valmisteluun sekä palautetta vuoden 2024 arviointikertomuksesta. Kyselyn avulla on koottu valtuuston näkemyksiä Poken strategian toteutumisesta, johtamisen ja päätöksenteon toimivuudesta, opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvoinnista sekä Poken alueellisesta vaikuttavuudesta. Näiden vastausten avulla voidaan vahvistaa Poken valtuuston, hallituksen ja johdon yhteistä tilannekuvaa. Kyselyyn saimme vastauksia valitettavan vähän ja vastausprosentti jäi alle 30%. Arviointikertomuksen valmistelua on tehty sähköisin yhteyksin kokoontumiskertojen ohella.

Tarkastuslautakunta esittää omassa arviointikertomuksessaan asioita, joita se painottaa ja joihin se on toimintavuoden aikana yksityiskohtaisemmin tutustunut.

#me
olla
poken

Kokousaika:	Arvioitavat asiat:	Arviointimenetelmä:
20.12.2025 Äänekosken Piilolan toimipiste	Poken oppimisympäristönä, toiminnan painopisteet, laadukas opetus, opiskelun tuloksellisuus, opiskelijoiden osallisuus ja hyvinvointi, työelämäpalvelut, strategian toteutuminen	Kuulemiset: Marko Lahti, koulutusjohtaja Pekka Janhonen, koulutusjohtaja Riitta Salmijärvi-Korhonen, koulutusjohtaja Heli Skanz, kehittämisasiantuntija ja työelämäpalveluista edustaja, Tutustuminen Piilolan toimipisteeseen, esittelijänä koulutusjohtaja Marko Lahti
22.1.2026 Laukaan toimipiste	Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen, talousarvio 2026 sekä tilinpäätös 2025 Laukaan toimipiste oppimisympäristönä, opiskelijan näkökulma	Kuulemiset: Mervi Tall, talousjohtaja kolme opiskelijaa Laukaan toimipisteeseen tutustuminen sekä vierailu Rokkakankaalla ja omakotitalon rakennustyömaalla Vihtavuorella, esittelijänä koulutusjohtaja Marko Lahti
2.4.2026 Saarijärven Tarvaalan toimipiste	Tilinpäätös ja talouden näkymät, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen, kuntayhtymän henkilöstön kuulumiset	Kuulemiset: Mervi Tall, talousjohtaja Sari Paananen henkilöstön edustaja johtoryhmässä, Tutustuminen Tarvaalan toimipisteeseen, esittelijänä koulutusjohtaja Pekka Janhonen
16.4.2026	Poken strateginen suunta ja vaikuttavuus, koulutuskuntayhtymän johtaminen ja hallinto, yhteistyö, päätöksenteko, opiskelijoiden ja henkilökunnan osallisuus, osaaminen, hyvinvointi ja sitoutuminen, Poken talous ja resurssien kohdentaminen, strategian toteutuminen	Kuulemiset: Jorma Paajanen, valtuuston puheenjohtaja Pirjo Leppämäki, hallituksen puheenjohtaja Jouni Kurkela, koulutuskuntayhtymän johtaja

Tarkastuslautakunta on ollut tyytyväinen kuulemiinsa esityksiin. Alustukset sekä ennakkokyselyjen vastaukset ovat olleet valaisevia ja antaneet selkeän kuvan ja tärkeää tietoa toiminnasta arvioinnin pohjaksi.

1.2 Sidonnaisuusrekisteri

Kuntayhtymän luottamushenkilön ja viranhaltijan sidonnaisuuksista ilmoittamisesta säännellään kuntalain (410/2015) 84 §:ssä. Sidonnaisuusilmoitus on tehtävä johtotehtävistä sekä luottamustoimista elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudesta sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa. Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on tehtäväänsä valittu. Henkilön on myös ilmoitettava viivytyksettä sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset.

Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Tarkastuslautakunta voi tarvittaessa kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään uuden ilmoituksen tai täydentämään jo tehtyä ilmoitusta.

Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymän hallintosäännön 69 §:n mukaan (Sidonnaisuusilmoituksiin liittyvät tehtävät): Tarkastuslautakunta valvoo Kuntalain 410/2015 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kuntayhtymän verkkosivuilla. Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä. Tarkastuslautakunnan on saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi yhden kerran vuodessa.

Tarkastuslautakunta on käsitellyt saapuneet sidonnaisuusilmoitukset ja pyytänyt tarvittaessa täydentämään ilmoitusta sekä julkaissut ilmoitukset. Ilmoitukset on viety tiedoksi valtuustolle kahdesti vuoden kuluessa.

Havaittiin, ettei kuntayhtymän johtajan sidonnaisuusilmoitusta oltu päivitetty ja suositeltiin päivittämään.

Kuva: Poken sosiaalisen median markkinointimateriaali, muokattuna.

1.3 Edellisen vuoden arviointikertomuksen johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi

Kuntayhtymän valtuusto on 23.5.2025 § 14 käsitellyt vuoden 2024 arviointikertomuksen. Valtuusto päätti merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2024 ja pyysi yhtymähallitusta antamaan vuoden 2025 loppuun mennessä valtuustolle selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin yhtymähallitus on ryhtynyt arviointikertomuksessa esitettyjen yhteenvetojen, johtopäätösten ja suositusten vuoksi.

Kuntayhtymän valtuusto on 24.10.2025 § 37 käsitellyt hallituksen antaman asiallisen selvityksen arviointihavainnoista, jotka koottuna alla:

- Kuntayhtymän tavoite on edelleen kehittää yhteistyötä yritysten ja muiden organisaatioiden kanssa, jolloin saadaan tarvittava tieto mahdollisista uusista koulutustarpeista.
- Erilaisia tukimuotoja opiskelijoille on saatu hyvinvointialueelta, mm. kuraattori-/ psykologipalveluja. Henkilökunnalle tehtyjen kyselyiden mukaan, työterveyspalvelut Mehiläisen kanssa on toiminut hyvin (mm. influenssarokotukset koko henkilökunnalle).
- Kuntayhtymä kehittää erilaisia digitaalisia oppimisympäristöjä yhdessä omien koulutusalojen kanssa. sekä myös mm. hyvinvointialueen ja VALTRAN kanssa.
- Opiskelijapalautteen vastausprosentin 68% parantaminen on haaste. Tähän voidaan vaikuttaa ohjatulla vastaamisella omatoimisuuden sijaan.
- Työllistyminen tulee olemaan yksi tärkeimmistä uudistuvan rahoituksen kriteereissä. Tämä tulee ohjaamaan kuntayhtymän koulutusten sisältöjä hyvin vahvasti.
- Kuntayhtymässä mm. henkilökunnan keski-ikä (52v) tuo haasteita työterveyteen liittyen (tuki- ja liikuntaelinsairaudet). Myös opetustyöhön kohdistuvat haasteet (tukea tarvitsevien opiskelijoiden määrän kasvu) tuo haasteita. Näihin pyritään vastaamaan yhdessä työterveyshuollon kanssa.

2. Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarvion 2025 ja toiminta- ja talousuunnitelman 2025-27 mukaisesti kuntayhtymän keskeisenä taloudellisenä tavoitteena on ollut, että käyttötalous- ja investointimenot katetaan toiminnasta saatavilla tuloilla. Näitä tuloja ovat OKM:n maksama valtionosuusrahoitus ammatillisen koulutuksen järjestämiseen ja muut koulutuksesta saatavat myyntituotot, valtionavustukset ja valtioneuvoston kehittämissuorat sekä maksullisena palvelutoimintana järjestettävästä koulutuksesta ja muusta toiminnasta saatavat tulot. Ammatillisen koulutuksen rahoituksen ja kustannusten jo muutamia vuosia jatkunut heikko ennakoitavuus edellyttää kuntayhtymältä toiminnan tehokkuuden ja tuottavuuden jatkuvaa parantamista sekä myös sopeuttamistoimia.

Taloudellisesta näkökulmasta vuosi 2025 toteutui talousarviota paremmin toimintakatteen ja vuosikatteen osalta ja tähän johti mm. se, että kulut olivat arvioitua pienemmät ja muutosneuvottelujen vaikutukset näkyivät.

2.1 Taloudellinen asema

Kuntayhtymän toimintatuotot vuodelta 2025 olivat noin 20,2 milj. euroa. Edellisvuoteen verrattuna toimintatuottoja kertyi noin 0,8 milj. euroa vähemmän. Toimintakuluja kirjattiin noin 18,6 milj. euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna toimintakulut vähenivät noin 0,2 milj. euroa. Tilinpäätöserien jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui noin 136 000 euroa.

Tuloslaskelma vuosina 2025 ja 2024

	Toteutuma 2025	Toteutuma 2024	Muutos -%
Toimintatuotot	20 178 548	20 941 738	-3,6
Toimintakulut	-18 625 322	-18 825 699	-1,1
Toimintakate	1 553 226	2 116 038	-26,6
Rahoitustuotot ja kulut	201 806	97 138	107,8
Vuosikate	1 755 031	2 213 177	-20,7
Poistot käyttöomaisuudesta ja pitkävaikutteisista menoista	-1 618 812	-1 698 139	-4,7
Tilikauden tulos	136 219	515 037	-73,6
Poistoeron lisäys/vähennys	0	55 263	-100,0
Varausten lisäys/vähennys	0	0	100,0
Rahastojen lisäys/vähennys	0	0	0,0
Tilikauden yli-/alijäämä	136 219	570 301	-76,1

Bruttoinvestointien määrä oli noin 1,2 milj. euroa. Investointeihin saatiin rahoitusta reilu 41 000 euroa. Varsinaisen toiminnan ja investointien nettovaikutus oli noin 0,6 milj. euroa. Varsinaisen toiminnan tulorahoituksella pystyttiin kattamaan käyttöomaisuushankintoja 151 prosenttisesti, vrt. edellinen vuosi 2024: 163 prosenttisesti. Toiminnan ja investointien rahavirta seurantajaksolla 2021–2025 on kuitenkin vielä negatiivinen noin 1,5 milj. euroa.

Kuntayhtymän taseen loppusumma oli 26,5 milj. euroa. Vähennystä edelliseen vuoteen noin 0,5 milj. euroa eli 1,9 %. Omavaraisuusaste 90,9 % ja suhteellinen velkaantuneisuus 12 %.

Kuntayhtymän kokonaistulot kattavat yli 100 % kokonaismenoista, joihin on sisällytetty myös bruttoinvestoinnit.

Kuntayhtymän toiminnan tulos oli 136 219 euroa ylijäämäinen. Se esitetään siirrettäväksi edellisten tilikausien yli-/alijäämättilille.

Ottaen huomioon, että kuntayhtymä kävi vuonna 2025 muutosneuvottelut ja ammatillisen koulutuksen rahoitus on muutoksessa, Poke on selvinnyt varsin hienosti.

Ta. toimintatuotot	Tot. toimintatuotot	Toteutuma%	Tot. toimintatuotot -1v
19 616 430 €	20 178 548 €	102,87%	20 941 738 €
Ta. toimintakulut	Tot. toimintakulut	Toteutuma%	Tot. toimintakulut -1v
-18 721 700 €	-18 625 322 €	99,49%	-18 825 699 €
Ta. toimintakate	Tot. toimintakate	Toteutuma%	Tot. toimintakate -1v
894 730 €	1 553 226 €	173,60%	2 116 038 €
Ta. rahoitust. ja kulut	Tot. rahoitust. ja kulut	Toteutuma%	Tot. rah.t. ja kulut -1v
180 000 €	201 806 €	112,11%	97 138 €
Ta. vuosikate	Tot. vuosikate	Toteutuma%	Tot. vuosikate -1v
1 074 730 €	1 755 031 €	163,30%	2 213 177 €
Ta. poistot	Tot. poistot	Toteutuma%	Tot. poistot -1v
-1 780 640 €	-1 618 812 €	90,91%	-1 698 139 €
Ta. tilikauden tulos	Tot. tilikauden tulos	Toteutuma%	Tot. tilikauden tulos -1v
-705 910 €	136 219 €	-19,30%	515 037 €
Ta. tilikauden yli/ alijäämä	Tot. tilikauden yli/ alijäämä	Toteutuma%	Tot. tilikauden yli/ alijäämä -1v
-600 650€	136 219 €	22,7 %	570 301 €

Poken vuosi 2025 lukuina. Kuntayhtymän toiminnan tulos oli 136 219 euroa ylijäämäinen.

Alla oleva taulukko:

Kuntayhtymän rahoituslaskelma, tilinpäätös 2025. Hankkeet, jotka ovat alkaneet, olleet toiminnassa tai päättyneet vuoden 2025 aikana.

Bruttoinvestointien määrä oli noin 1,2 milj. euroa. Investointeihin saatiin rahoitusta reilu 41 000 euroa. Varsinaisen toiminnan ja investointien nettovaikutus oli noin 0,6 milj. euroa. Varsinaisen toiminnan tulorahoituksella pystyttiin kattamaan 151 käyttöomaisuushankintoja prosenttisesti, vrt. edellinen vuosi 2024 163 prosenttisesti. Toiminnan ja investointien rahavirta seurantajaksolla 2021–2025 on kuitenkin vielä negatiivinen noin 1,5 milj. euroa.

Rahoittaja	Myönnetty Esr/Valtion-rahoitus	Omarahoitusosuus	Muu rahoitus	Kokonais-rahoitus	Toteutunut rahoitus
Aluekehitysrahasto	71 381	17 847	0	89 228	39 007
Ukko - Uudet kaukolämpökonseptit	71 381	17 847	0	89 228	39 007
Euroopan sosiaalirahasto	90 597	18 148	0	108 745	71 990
XR-osaamisen monialainen hyödyntäminen keskisuomalaisessa työelämässä ("KEXRI2")	90 597	18 148	0	108 745	71 990
Jotpa	402 541	0	0	402 541	206 512
Kestävän metsänhoidon ja suomen kielen opiskelua ukrainalaisille	87 400	0	0	87 400	60 587
Korjausrakentaminen Jotpa	70 600	0	0	70 600	51 927
Palveluja kotiin	71 360	0	0	71 360	23 819
Sähköajoneuvokoulutus 2 Jotpa	11 000	0	0	11 000	11 000
Teollisuusrobotiikka ja teollisuuden kiinteistöautomaatio	65 679	0	0	65 679	20 834
Tuottavuuden digitaaliset - Väylätekniikasta tekoälyyn	96 502	0	0	96 502	38 345
JTF	1 126 760	412 849	10000	1 549 609	919 552
Finnish Future Farm investointihanke	56 825	23 154	0	79 979	44 405
Finnish Future Farm kehittämishanke	100 006	15 003	10000	125 009	92 146
WindSoLab - Tuulivoima- ja aurinkoenergian huollon ja kunnossapidon investointihanke	740 354	317 296	0	1 057 650	622 111
WindSoLab - Tuulivoima- ja aurinkoenergian huollon ja kunnossapidon kehittämishanke	229 575	57 396	0	286 971	160 890
Maaseuturahasto	133 278	7 015	0	140 293	120 089
Ammattilaisia Sydänsuomeen	60 900	3 205	0	64 105	47 319
SISU Business	72 378	3 809	0	76 187	72 770

Kuntayhtymän tase	1.1. - 31.12.2025	1.1. - 31.12.2024
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	13 795 285,34	15 227 101,14
Maa- ja vesialueet	373 400,83	390 219,62
Rakennukset	10 780 819,78	11 638 844,35
Kiinteät rakenteet ja laitteet	318 415,85	373 219,25
Koneet ja kalusto	1 771 164,85	1 723 094,44
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	551 484,03	1 101 723,48
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	136 416,35	136 416,35
Osakkeet ja osuudet	136 416,35	136 416,35
Pysyvät vastaavat	13 931 701,69	15 363 517,49
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus	259 759,64	495 270,43
Keskeneräiset tuotteet	259 759,64	495 270,43
Muu vaihto-omaisuus	26 438,00	26 438,00
Muu vaihto-omaisuus	26 438,00	26 438,00
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	12 900,00	12 900,00
Muut saamiset	12 900,00	12 900,00
Lyhytaikaiset saamiset	717 272,01	1 228 532,45
Myyntisaamiset	96 905,46	137 651,72
Muut saamiset	620 366,55	1 090 880,73
Rahoitusarvopaperit	10 868 772,19	9 126 823,10
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	10 080 980,18	8 530 567,65
Joukkovelkakirjalainasaamiset	787 792,01	596 255,45
Rahat ja pankkisaamiset	687 465,61	753 812,11
Rahat ja pankkisaamiset	687 465,61	753 812,11
Vaihtuvat vastaavat	12 572 607,45	11 643 776,09

Tilinpäätös 2025: Kuntayhtymän tase ja vertailu edelliseen vuoteen.

Kuntayhtymän taseen loppusumma oli 26,5 milj. euroa. Vähennystä edelliseen vuoteen noin 0,5 milj. euroa eli 1,9 %. Omavaraisuusaste 90,9 % ja suhteellinen velkaantuneisuus 12 %.

Tilinpäätöksen mukaan kuntayhtymän toimintatuotot vuonna 2025 olivat noin 20,2 milj. euroa. Tästä valtionosuusrahoituksen osuus oli noin 18,2 milj. euroa eli 90 % kokonaistuotoista. Toimintakulut olivat noin 18,6 milj. euroa. Kulut alittuivat talousarvioon nähden noin 96 000 euroa. Henkilöstökulujen osuus kokonaiskuluista oli noin 68,0 %. Henkilöstökulut ylittyivät talousarvioon nähden 114 000 euroa. Kuntayhtymän rahoitustuotot ja kulut vuodelta 2025 olivat noin 202 000 euroa. Ylitys talousarvioon nähden 22 000 euroa. Poistojen määrä tilinpäätöksessä oli noin 1,6 milj. euroa, mikä alittaa talousarvion noin 162 000 eurolla. Tilikauden tulos ennen tilinpäätöseriä oli noin 136 000 euroa. Talousarviossa se oli -600 650 euroa.

Kuntayhtymän tase	1.1. - 31.12.2025	1.1. - 31.12.2024
Vastaavaa yhteensä	26 504 309,14	27 007 293,58
Vastattavaa		
Oma pääoma	23 683 574,70	24 094 312,09
Peruspääoma	3 543 576,04	3 543 576,04
Arvonkorotusrahasto	1 627 348,14	2 588 710,33
Muut omat rahastot	31 636,09	31 986,09
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	18 344 795,46	17 359 738,82
Tilikauden yli-/alijäämä	136 218,97	570 300,81
Poistoero ja vapaa ehtoiset varaukset	118 368,03	341 125,15
Kertynyt poistoero	0,00	222 757,12
Vapaaehtoiset varaukset	118 368,03	118 368,03
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen	2 702 366,41	2 571 856,34
Saadut ennakot	311 384,26	295 311,80
Ostovelat	720 766,69	451 334,61
Muut velat	229 274,03	225 153,34
Siirtovelat	1 440 941,43	1 600 056,59
Vastattavaa yhteensä	26 504 309,14	27 007 293,58

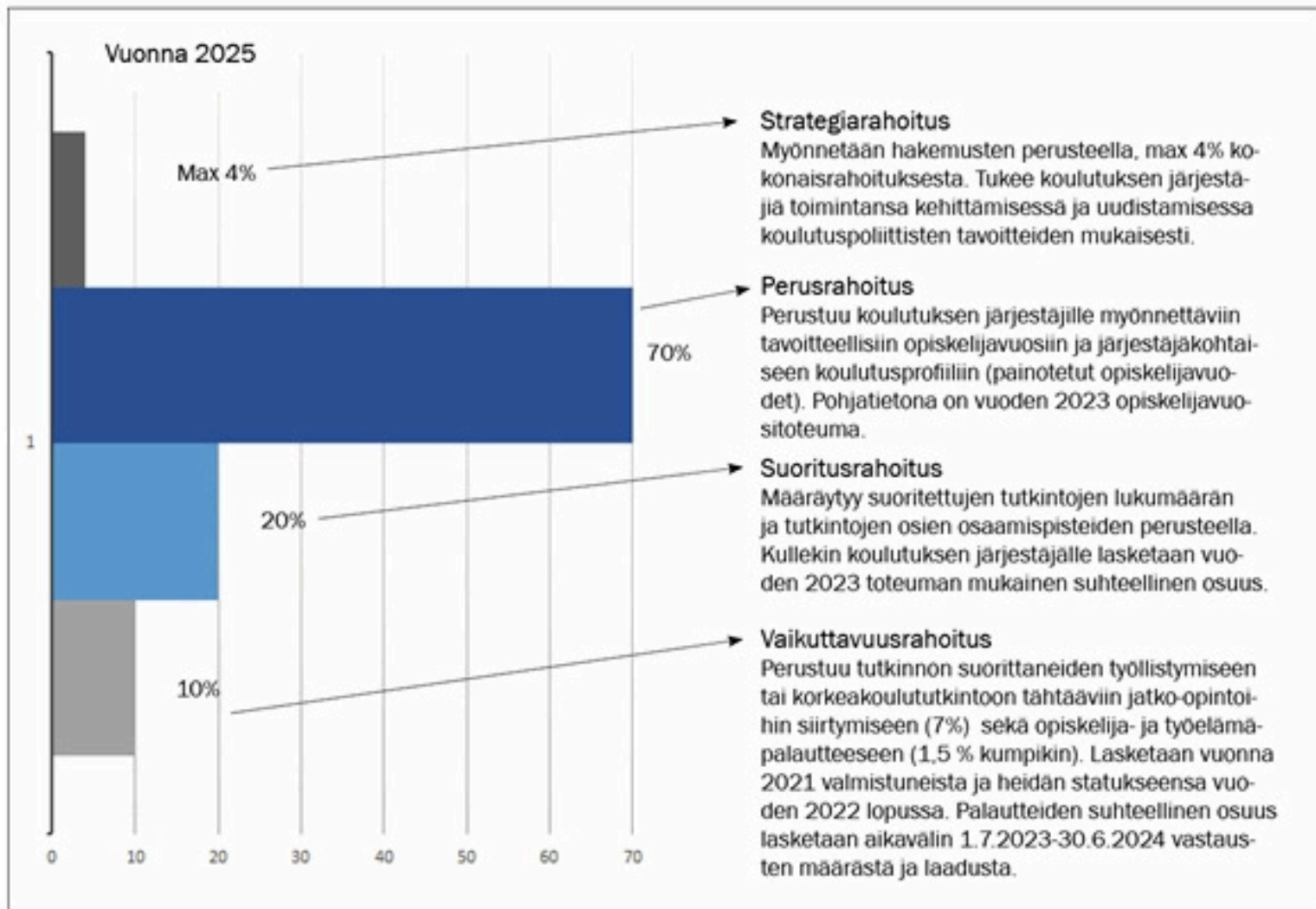
Tilivuoden 2025 toteumissa ei havaittu merkittäviä poikkeamia talousarvioon nähden sitovuustasoilla. Selventävä kuva alla.

Kuntayhtymän valtionosuusrahoitus toteutui n. 238 tuhatta euroa talousarviota paremmin. Tilivuoden 2025 aikana merkittävin investointi kohdistui Opinpolun rakennuksen perusosaan Laukaassa (toteuma 699 tuhatta euroa).

	talousarvio	toteuma
toimintakate	894 730	1 553 226
rahoitustuotot ja -kulut	180 000	201 806
investoinnit	1 326 100	1 162 704

Kuntayhtymän taseen tunnusluvut	2025	2024
Omavaraisuusaste %	90,9	91,5
Suhteellinen velkaantuneisuus %	12,0	11,0
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	15,8	14,4
Lainakanta 31.12.	0,0	0,0

Vuonna 2025 ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoitus määräytyi laskennallisesti perusteella OKM:n päätösten ja edeltävien vuosien toteutumien perusteella. (Tilinpäätös 2025, kuva alla)

Rahoitusta painotettiin eri tutkintojen järjestämiskustannuksilla, tutkintotyypeillä, erityisen tuen tarpeella sekä tutkinnon suorittajan perusasteen jälkeisellä koulutuksella. Koulutuksen järjestäjille myönnettiin laskennallisesti perusrahoitusta ja suoritusrahoitusta rahoitusosuuden euromäärästä se osuus, joka vastasi koulutuksen järjestäjän suoritteiden suhteellista osuutta kyseisen rahoitusosuuden kaikkien koulutuksen järjestäjien suoritteista.

Kuntayhtymän varainhoitovuoden määrät rahoituksessa olivat:

Opiskelijavuosien vähimmäismäärä 1 472,0

Tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä 1 540,0

- josta työvoimakoulutuksen osuus 120,0

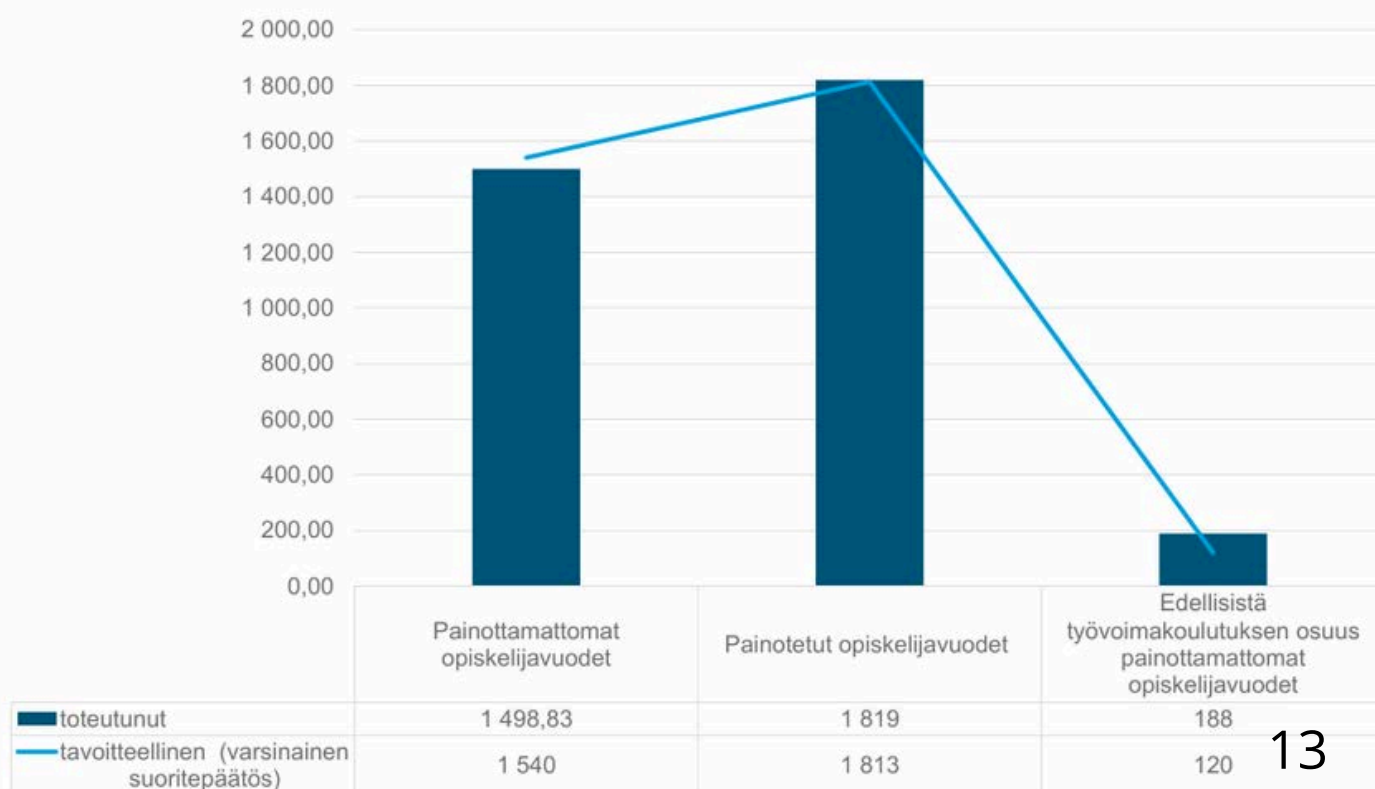
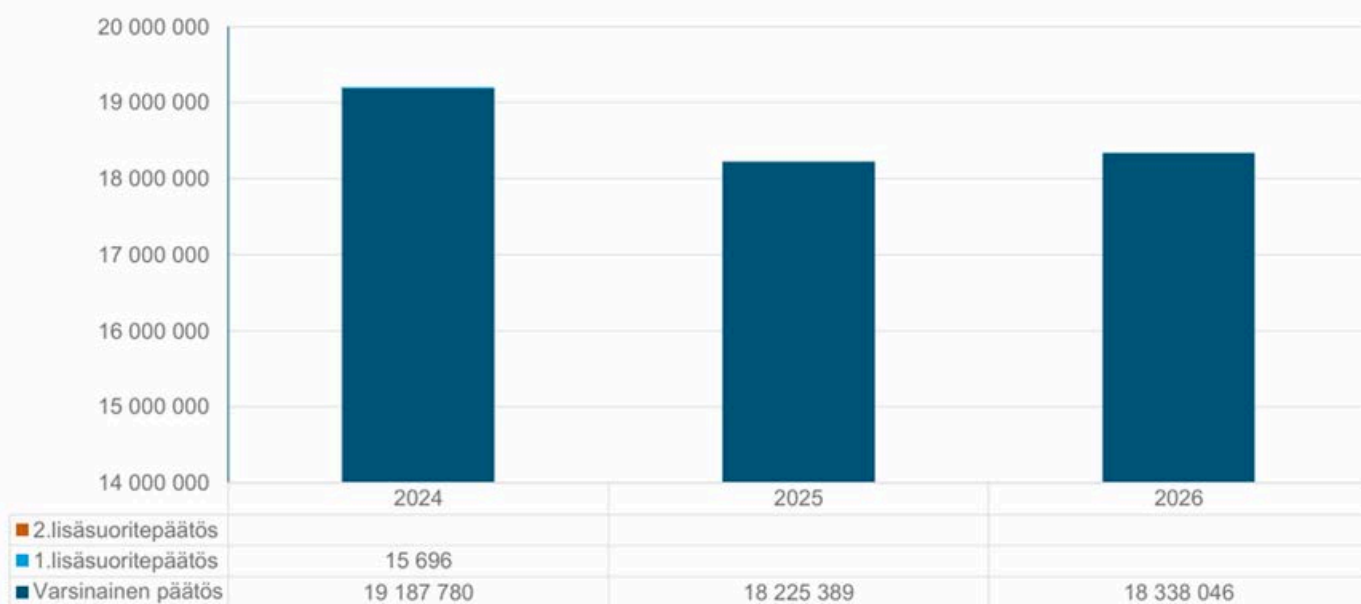
Yhteensä ammatillisen koulutuksen käyttömenoihin myönnetty kuntayhtymän valtionosuusrahoitus oli noin 18,2 milj. euroa, mikä oli noin 0,9 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2024. Ammatillisen koulutuksen rahoitusmalli muuttuu vuoden 2026 alusta. Rahoitusuudistuksen tavoitteena on yksinkertaistaminen. Hallitus on linjannut, että tällä muutoksella ohjataan opetuksen tehostamista nuoriin ja ensimmäistä ammatillista tutkintoa suorittaviin. Oppimisen tukeen halutaan satsata. Leikkaukset kohdistuvat toista tai useampaa koulutusta opiskeleviin tai siis heitä kouluttaviin toisen asteen oppilaitoksiin ja myös Pokeen.

Ammatillisen koulutuksen rahoitusuudistus 1.1.2026 – rahoituksen osat:

- Harkinnanvarainen rahoitus, esim. strateginen kehittäminen ym. (pieni osuus)
- Oppivelvollisuuslain mukaisten maksuttomaan opiskeluun oikeutettujen opiskelijoiden opiskelijavuodet otetaan opiskelijavuosisrahoituksissa sellaisenaan huomioon
- Ei maksuttomuuden piiriin kuuluvia opiskelijoita koskien koulutuksen järjestäjien järjestämislupiin tulee rahoituksen perusteeksi hyväksyttävillä toteutuneilla opiskelijavuosilla enimmäisraja, jonka ylimenevät opiskelijavuodet leikataan pois rahoituksesta.

Mitä ”kalliimpi” tutkinto, sitä isompi on painokerroin eli eniten Pöke saa rahoitusta opiskelijasta, joka suorittaa ensimmäistä ammattitutkintoaan, on oppivelvollinen ja työllistyy valmistuttuaan vähintään kahdeksi kuukaudeksi vuoden sisällä.

Valtionosuusrahoitus

2.2 Tilikauden taloudellinen tulos ja sen käsittely

Kuntayhtymän tilinpäätöksen tulee kuntalain 113 §:n mukaan sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Toimintakertomus ja tilinpäätös annetaan tilintarkastajan ja tarkastuslautakunnan arvioitavaksi. Tilintarkastuskertomus ja tarkastuslautakunnan arviointikertomus esitetään erillisinä asiakirjoina valtuustolle tilinpäätöksen hyväksymistä koskevan ehdotuksen liitteenä. Kuntalain 115 § mukaan hallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys valtuustolle tilikauden tuloksen käsittelyä ja talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi. Yhteistyötoimikunta on käsitellyt tilinpäätöksen 12.3.2026. Kokoukseen osallistujille on annettu tiedoksi vuoden 2025 tilinpäätös, josta käy ilmi kuntayhtymän keskeiset toimintaa ja taloutta koskevat tunnusluvut.

Poke rakentaa tulevaisuutta välittämällä uudesta sukupolvesta. Tämän päivän nuoret kantavat huomista.

Kuva: Poken sosiaalisen median markkinointimateriaali, muokattuna.

2.3 Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet

Tarkastuslautakunnan huomioita vuoden 2025 tilinpäätöksestä talouden näkökulmasta olivat:

- On tärkeää, että päätöksenteko perustuu ajantasaiseen tietoon ja tukee tuloksellista toimintaa. Tarkastuslautakunnan valtuustolle teettämässä kyselyssä kiiteltiin sitä, että Poken taloudellisesta tilanteesta on koko ajan saatu hyvin tietoa.
- Talousjohtajan mukaan vuoden 2025 varsinainen talousarvio laadittiin varovaisuuden periaatetta noudattaen ja sen hetkisiin tietoihin pohjautuen. Vuoden 2025 toiminnan tuotot ylittyivät talousarvioon nähden yht. n. 0,6 miljoonalla eurolla, josta suurimmat olivat valtionosuusrahoituksen 238 000 euroa ja tukien ja avustusten ylittyminen 345 000 euroa. Toimintakuluissa alitusta talousarvioon nähden oli noin 96 000 euroa. Henkilöstökuluissa ylitystä oli 114 000 euroa ja muissa toimintakuluissa alitusta 210 000 euroa. Toimintakate muodostui talousarvioon nähden selvästi ylijäämäiseksi eli 0,6 milj. euroa suuremmaksi. Rahoitustuottojen ja kulujen jälkeen vuosikatteenä jäi 1,7 milj. euroa, joka ylitti talousarvion 0,680 milj. eurolla. Kirjanpidollisesti vuosikatteenä pystyttiin kattamaan suunnitelman mukaiset poistot (1,6 milj. euroa) 108 prosenttisesti. Vuosikate riitti myös kattamaan kokonaisinvestoinnit 151 prosenttisesti. Vakavaraisuudesta, alijäämän sietokyvystä ja kyvystä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä kertova omavaraisuusaste oli 90,9 %, mikä ylittää selvästi hyvänä tavoitetasona pidetyn 70 %.
- POKE koulutus Oy on Vuoden 2017 alussa toimintansa aloittanut kuntayhtymän täysin omistama tytäryhtiö, joka tuottaa ja myy ei-tutkintoon johtavaa koulutusta yrityksille ja yksittäisille asiakkaille. Yhtiö järjestää henkilöstö- ja täydennyskoulutusta kuten räätälöityä henkilöstökoulutusta työyhteisöille, ammattikohtaista passi- ja sertifiikaattikoulutusta sekä muuta avointa ammatillista täydennyskoulutusta. Yhtiöllä ei ollut omaa palkattua henkilöstöä tilikauden aikana. Kuntayhtymän ja osakeyhtiön välisestä palveluhankinnasta on sovittu palvelusopimuksella. Yhtiö tuotti koulutukset pääsääntöisesti kuntayhtymältä ostetuilla resursseilla. Yhtiön liikevaihto vuonna 2025 oli 95 123,93 euroa.

Poken vuoden 2025 tilinpäätös toteutui suunniteltua positiivisemmin. Toimintavuotta 2025 voidaan pitää talouden ja eri tunnuslukujen kehityksen valossa edelleenkin lupaavana. Talouden tasapainoon tulee jatkossakin kiinnittää erityistä huomiota, jotta tulevien vuosien sopeuttamistavoitteet saavutetaan ja voimme säilyttää paikkamme kiristyvässä kilpailussa vetovoimaisena koulutuksen järjestäjänä.

Tarkastuslautakunta korostaa, että koulutuksen laadun, opiskelijoiden ja henkilöstön tyytyväisyyden sekä oppilaitoksen vetovoimaisuuden riittävä taso tulee säilyttää myös jatkossa.

Kuvat: Poken sosiaalisen median markkinointimateriaali, muokattuna.

2.3.2 Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto POKE

2.3.2.1 Perustehtävä, arvot ja strategian toteutuminen 2025

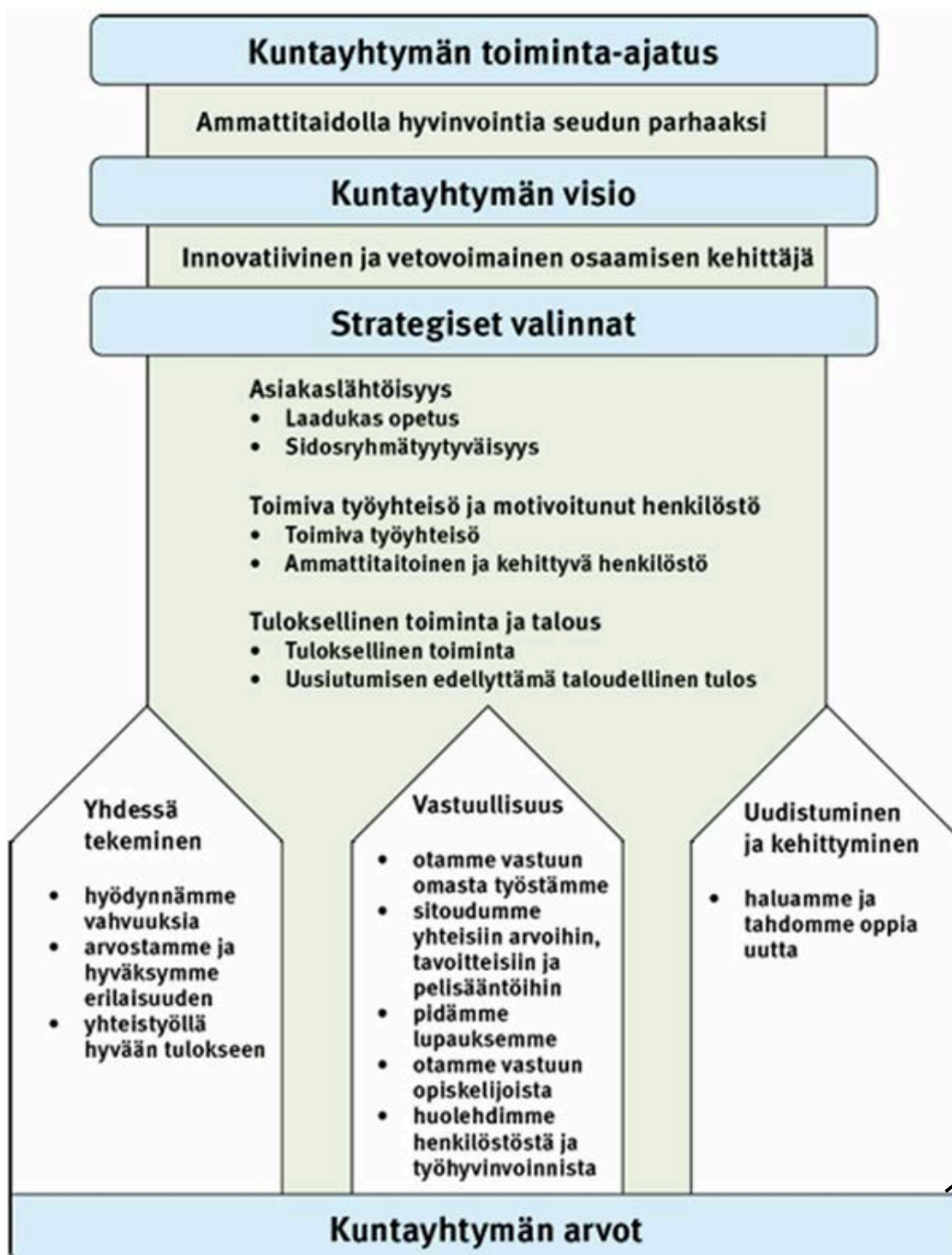
Kuntayhtymän toiminta perustuu valtuuston hyväksymään strategiaan ja omistajapolitiikkaan, joiden tavoitteena on varmistaa toiminnan laatu ja taloudellisuus pitkällä aikavälillä.

Kuntayhtymän perustehtävänä on tuottaa **ammattitaidolla hyvinvointia seudun parhaaksi**. Toimintaa ohjaavat yhdessä määritellyt arvot: **yhdessä tekeminen, vastuullisuus sekä uudistuminen ja kehittyminen**. Tavoitteena on vahvistaa kuntayhtymän asemaa vetovoimaisena osaamisen kehittäjänä. Keskeisiä painopisteitä ovat **asiakslähtöisyys, toimiva työyhteisö, motivoitunut henkilöstö sekä tuloksellinen ja taloudellisesti kestävä toiminta**.

Toimintaa ohjaa jatkuvan parantamisen malli, jossa suunnittelu, toteutus, arviointi ja kehittäminen muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden. Keskiössä ovat opiskelijan polku ja työelämän tarpeet, ja toimintaa tuetaan selkeillä prosesseilla, ohjeistuksilla sekä laadunhallinnalla.

Arviointi on keskeinen osa toimintajärjestelmää. Toimintaa ja taloutta seurataan ja kehitetään systemaattisesti palautteiden, kyselyjen, auditointien ja johdon katselmusten avulla. Näin tuotettu tieto tukee johtamista, päätöksentekoa ja jatkuvaa kehittämistä.

Strategian toteutumista viedään käytäntöön tulosalueiden toimintasuunnitelmien kautta, joiden toteutumista seurataan vuosittain. Nykyinen strategia on hyväksytty vuonna 2022, ja sen uudistamistyö on käynnistetty vuonna 2025.

Valtuustolle toteutetussa kyselyssä huolta esitettiin siitä, että valtuuston rooli jää hieman epäselväksi, koska se ei saa riittävää kuvaa hallituksen työskentelystä eikä kokousten sisältö aina vastaa tarkoitustaan. Voidaankin pohtia, miten hallituksen ja valtuuston rooleja voitaisiin selventää ja yhteistyötä parantaa.

Valtuuston pj. Jorma Paajanen esitti kuulemistilaisuudessamme hienoja ajatuksia valtuuston, hallituksen ja laajennetun johtoryhmän yhteisistä tapaamisista esim. iltakoulun tai epävirallisten keskusteluiden muodossa. Toimintakauden alkuun hän kaipasi enemmän ohjeistamista esim. hallintosäännön yhteistä läpikäyntiä. Hän totesi myös, että on tärkeää, että henkilöstä otetaan mukaan ja kuulolle henkilöstön itse valitseman edustajan kautta. Jorma Paajanen pitää tärkeänä osallistamista sekä avoimuutta.

Valtuuston tulisi edistää strategista keskustelua ja seurata tavoitteiden toteutumista aktiivisesti. Tarkastuslautakunta huomioi, että vuonna 2025 kuntayhtymän valtuustossa ei ole juurikaan käyty keskustelua strategisten tavoitteiden etenemisestä. Toteutuakseen tämä vaatii sen, että valtuusto saa ajantasaista taustatietoa päätöksenteon tueksi. Valtuustolle tehdystä kyselystä kävi ilmi, että viestinnästä valtuuston, hallituksen ja johdon välillä toivottaisiin avoimempaa ja rakentavaa. Jotta keskustelusta voitaisiin saada ajantasaisempaa ja jatkuvampaa, tulisi tiedon kulkea molempiin suuntiin eikä jäädä yksittäisiin raporteihin tai kokouksiin.

Jokainen tekijä tarvitsee työkalunsa.
"Yksin pääsee nopeasti, mutta yhdessä päästään pitkälle."

Kuvat: Poken sosiaalisen median markkinointimateriaali muokattuna.

2.3.2.2 Seudullisuus ja koulutuksen merkitys

Kuntayhtymän toiminnassa korostuvat omistajien linjaukset koulutuksen seudullisesta merkityksestä. Tämä näkyy koulutusaloiteina panostuksina, jotka vastaavat pohjoisen Keski-Suomen erityistarpeisiin ja toteutetaan yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Toimintaa ohjaavat myös valtakunnalliset linjaukset, kuten hallitusohjelma ja opetus- ja kulttuuriministeriön suuntaviivat.

Alueen elinvoimaisuus perustuu työpaikkojen säilymiseen ja osaavan työvoiman saatavuuteen. Suurin osa työpaikoista edellyttää ammatillista koulutusta, mikä korostaa tarvetta paikallisesti toteutettavalle, työelämälähtöiselle koulutukselle. Oppilaitoksen koko mahdollistaa yksilölliset opintopolut ja koko ikäluokan huomioimisen.

Koulutukseen hakeutuminen on joustavaa jatkuvan haun ansiosta, ja osaamista voi täydentää monipuolisesti myös ilman tutkintotavoitetta. Koulutuksella on keskeinen rooli alueen vetovoimassa ja syrjäytymisen ehkäisyssä. Erityistä huomiota kiinnitetään niihin nuoriin, joilla on haasteita koulumenestyksessä tai arjenhallinnassa, ja heidän tukemiseensa kehitetään uusia toimintamalleja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Alueen haasteina ovat alhaisempi koulutustaso, pienenevät ikäluokat ja pitkät etäisyydet. Tämän vuoksi on tärkeää turvata mahdollisuus ammatilliseen koulutukseen omalla seudulla kaikenikäisille. Koulutustarjonta kattaa laajasti eri tutkintomuodot sekä työelämän kehittämispalvelut, joita tuottaa myös POKE Koulutus Oy markkinaehtoisesti.

Koulutusta ja palveluja markkinoidaan aktiivisesti opiskelijoille ja työnantajille. Tarjontaa ohjaavat työelämän tarpeet sekä alojen vetovoima, ja tavoitteena on säilyttää riittävän laaja koulutustarjonta alueen elinvoiman tukemiseksi.

Valtuuston pj. Jorma Paajanen korosti kuulemistilaisuudessaan, että kuntien kehitysyhtiöt tietävät alueellisista tarpeista parhaiten ja toivoi tiiviimpää yhteistyötä heidän kanssaan. Ennakointi on tärkeää. Jorma Paajasella on jo uusia ideoita työnantajista koulutuskumppaneina ja tästä kuulemme jatkossa lisää. Hallituksen pj. Pirjo Leppämäki kiitteli kaikilta jäsenkunnilta saatuja lausuntoja ja korosti, että on tärkeää huomioida kuntien erityispiirteet Pohjoisen Keski-Suomen elinvoiman vahvistamiseksi.

Tarkastuslautakunta huomioi, että on erityisen tärkeää huomioida paikallisuus ja työelämän tarpeet, jotta koulutustarjonnalla voidaan vastata tarjonnan suuntaamiseen. Koulutusta tulee kehittää vahvistamalla uusia, kehittyviä aloja. Tarkastuslautakunta on huomioinut, että ajantasainen kehittämistyö ja keskustelu työelämän kanssa on ollut jatkuvaa ja esillä arvionointikertomuksissa viime vuosina (taulukko seuraavalla sivulla). Tarkastuslautakunta toteaa, että tavoitteet ovat ohjanneet tekemistä oikeaan suuntaan ja asioissa on tapahtunut myönteistä kehitystä.

Poke haki keväällä 2025 mukaan ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeiluun ja valittiin mukaan hienoilla pisteillä. Toiminnanohjauksoikeiluun haki 85 organisaatiota ja kokeiluun valittiin 40 koulutuksen järjestäjää. Koulutuksenjärjestäjät oli jaettu viiteen eri alueeseen ja Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) pisteytti hakijat. Poke oli kaikista kuntayhtymistä 8. paras. Poke sai täydet pisteet perusteluista kokeiluun hakeutumisessa ja **Keski-Suomen parhaat pisteet yhteistyöstä työ- ja elinkeinoelämän kanssa**. Yhteistyö työelämän kanssa tulee olemaan tärkeää myös toiminnanohjauksen kokeilun aikana.

Arviointikertomuksen vuosi	Arviointikertomuksen huomio	Hallituksen/valtuuston vastine
2022	Oppimisympäristöjen kehittämistyötä tulee jatkaa edelleen tavoitteena digitaalisten oppimisympäristöjen yhteensovittaminen ja niihin liittyvän toimintakonseptin luominen sekä uusien pedagogisten toimintamallien käyttäminen virtuaalisissa oppimisympäristöissä.	Laukaan yksikön kasvu jatkuu edelleen ja 2023-2024 kuntayhtymälle rakennetaan lisää tiloja noin 250 opiskelijan tarpeisiin. Ajasta ja paikasta riippumattomien oppimisympäristöjen/menetelmien kehittämistä jatketaan (yhdessä muiden koulutuksen järjestäjien kanssa) ja näiden toimivuutta "testataan" opiskelijoiden kanssa.
2022	Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä kuntayhtymän roolia työelämän tarpeisiin vastaamisessa. Tarjottavan koulutuksen tulee vastata kysyntään sekä koulutusaloittain että alueellisesti. Kuntayhtymän tulee seurata ja ennakoita tulevaa kysyntää, sekä olla yhteydessä työelämän edustajiin ja muihin keskeisiin sidosryhmiin ja toteuttaa tarpeen mukaisia koulutusmahdollisuuksia alueella.	Työelämän tarpeisiin kuntayhtymässä on vastattu mm. Laukaan toimipisteen perustamisella, tuulivoimaloiden huolto- ja kunnossapitokoulutuksen aloittamiseen tähtäävällä hankkeella (1.4 milj. euroa), hoiva-avustaja koulutuksella, kasvattamalla koulutusmääriä kuljettajakoulutuksessa. Työelämäpalvelut yksikön rooli on ollut merkittävä ja kuntayhtymän osaamista on viety yrityksiin.
2023	Tarkastuslautakunta toteaa, että kehittämistyötä tulee tehdä kustannustehokkaasti huomioiden tulevaisuuden kehityssuuntaukset (mm. ikärakenne, alueellinen kehitys, poliittinen päätöksenteko, valtionrahoitus).	Toistaiseksi em. kehittämistyö on ollut tuloksekasta (ensisijaiset hakijat, Laukaan toimipisteen kehittäminen..). Vuodesta 2025 eteenpäin tulee olemaan haasteellista aikaa ammatillisessa koulutuksessa. Tulossa on 120 miljoonan euron leikkaukset ammatilliseen koulutukseen, jotka kohdentuvat aikuisiin (joilla on jo yksi tutkinto), sekä ikäluokkien laskuun vuosikymmenen loppua kohti.
2023	Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kuntayhtymä pystyy tulevaisuudessakin vastaamaan työelämän tarpeisiin järjestämällä mahdollisimman monipuolista koulustarjontaa kysynnän mukaan niin koulutusaloittain kuin alueellisesti.	Pokea pidetään merkittävänä kumppanina yrityksissä. Työllistyminen on ollut hyvää sekä määrällisesti, laadullisesti että alueellisesti (yli 70% työllistyy kuntayhtymän alueelle). Tulevaisuus näyt tää kuitenkin epävarmalta, johtuen OKM:n leikkauksista ammatilliseen koulutukseen. Leikkaukset kohdentuvat pitkälti ns. "aikuisiin" ja he ovat tulevaisuudessa yhä merkittävämpi osa työvoiman saatavuudessa (ammattinvaihtajat..).
2024	...Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten tuomiin haasteisiin reagoidaan nopeasti ja että kuntayhtymän asema säilyy laadukkaana ja kilpailukykyisenä myös tulevaisuudessa niin koulustarjonnan kuin opiskelijamäärienkin suhteessa.	Kuntayhtymän tavoite on edelleen kehittää yhteistyötä yritysten ja muiden organisaatioiden kanssa, jolloin saadaan tarvittava tieto mahdollisista uusista koulustarpeista.
2024	Kuntayhtymän tulee olla nopeasti muuntautumiskykyinen ja reagoida muuttuvaan koulutuskysyntään. Käytännönläheisen opetuksen lisäksi tulee huomioida muun muassa digitalisaation kehittyminen. Monipuolinen koulutus lisää kuntayhtymän kiinnostavuutta.	Kuntayhtymä kehittää erilaisia digitaalisia oppimisympäristöjä yhdessä omien koulutusalojen kanssa. sekä myös mm. hyvinvointialueen ja VALTRAN kanssa.

2.3.2.3 Koulutuskuntayhtymän 13 kunnan lausunnot toiminta- ja taloussuunnitelmaan vuosille 2025-2027 (Valtuusto 13.12.2024)

Kuntayhtymän hallituksen pj. Pirjo Leppämäki kiitteli kuulemistilaisuudessaan jäsenkunnilta saatuja lausuntoja ja korosti, että on tärkeää huomioida kuntien erityispiirteet Pohjoisen Keski-Suomen elinvoiman vahvistamiseksi. Tarkastuslautakunta on koonnut oheiseen taulukkoon kuntayhtymän kuntien lausunnot tiivistettynä. Lausuntoja ei saatu kaikilta 13 kunnalta.

Kannonkoski	ei ole erityistä lausuttavaa
Karstula	Sivistyslautakunta esittää, että kuntayhtymä huomioisi erityisesti oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ja alueellista työllistymistä tukevan ammatillisen koulutuksen toteuttamismallit kuntien lukioiden kanssa yhteistyössä sekä nuorten että aikuisten koulutukseen hakeutuvien kohdalla eikä vähentäisi näistä resursseja.
Kivijärvi	Sivistyslautakunta pitää tärkeänä, että opiskelijoiden kulkuyhteyksiä on tuettava/kehitettävä julkisen liikenteen puuttuessa, jotta opiskelijat pystyisivät opiskelemaan myös kotoa käsin.
Kyyjärvi	Pohjoisen Keski-Suomen elinvoima riippuu työpaikkojen säilymisestä ja osaavan työvoiman saatavuudesta, joissa koulutuksella on keskeinen rooli. Koulutustarjontaa ja toimintatapoja tulisi kehittää joustavammiksi ja ulottaa paremmin myös reuna-alueille. Oppilaitosten, kuten Gradian ja Poken, toivotaan lisäävän yhteistyötä ja vähentävän päällekkäisyyksiä sekä tiivistävän yhteyksiä paikallisiin yrityksiin. Yritysten tarpeita tulisi kartoittaa paremmin ja tarjota räätälöityjä koulutuksia, esimerkiksi oppisopimusten avulla. Lisäksi virtuaalikoulutusta ja maahanmuuttajien koulutusmalleja (kuten Jamin käytännöt) tulisi hyödyntää laajemmin. Talouden kiristyessä tarvitaan myös jatkuvaa uusien toimintatapojen kehittämistä.
Pihtipudas	Ikäluokkien pienentyessä osaajapula kasvaa, joten paikallinen koulutustarjonta on yhä tärkeämpää. POKEn Viitasaaren yksikkö tukee alueen elinvoimaa tarjoamalla koulutusmahdollisuuksia nuorille ja aikuisille lähellä kotia, ja siihen tulisi investoida tasavertaisesti. Koulutuksen rahoituksessa korostuvat jatkossa työllistyminen ja tutkinnon osien suorittaminen, mikä edellyttää joustavampia ja työelämälähtöisiä koulutusratkaisuja yhteistyössä kuntien ja yritysten kanssa. TE- ja kotoutumisuudistukset lisäävät kuntien vastuuta työllisyys- ja koulutuspalveluista, jolloin Poken rooli työvoimakoulutuksessa ja maahanmuuttajien koulutuksessa korostuu. Oppisopimuskoulutusta tulisi kehittää erityisesti pienyritysten tarpeisiin ja osaajapulaa helpottamiseksi. Lisäksi nuorten hyvinvointi on heikentynyt, mikä näkyy opintojen keskeyttämisinä, joten tukeen ja palveluihin on panostettava. Myös asuntolapalvelut ja toimivat arjen järjestelyt ovat tärkeitä, jotta koulutus säilyy saavutettavana reuna-alueiden opiskelijoille.
Saarijärvi	Saarijärven kaupunginhallitus korostaa, että ammatillista koulutusta tulee kohdentaa enemmän työvoimapula-aloille kuten hoiva-alalle, ja kehittää joustavia koulutusmuotoja kuten verkko-opetusta. Koulutustarjonnassa tulee huomioida alueelliset työmarkkinatarpeet, jotta työllistyminen paranee ja ylitarjontaa vältetään. Huolta aiheuttaa nuorten opintojen keskeyttäminen, joten nivelvaiheeseen ja opiskelijoiden tukemiseen tulee panostaa, ja erityisesti ensimmäinen tutkinto tulisi suorittaa lähiopetuksessa. Koulutussuunnittelussa on tärkeää kuulla kuntia ja työvoimaviranomaisia. TE-uudistus lisää kuntien vastuuta, mikä korostaa koulutuksen merkitystä työllisyyden ja kuntatalouden kannalta. Kuntayhtymältä toivotaan valmiutta vastata uusiin tarpeisiin, kuten kotoutumiskoulutukseen. Lisäksi talouden tasapainottaminen ja investoinnit, erityisesti oppilaitos- ja asuntolarakennuksiin, nähdään tärkeinä.
Viitasaari	Osaajapula kasvaa samaan aikaan kun nuorten ikäluokat pienenevät, mikä korostaa paikallisen koulutuksen merkitystä. Viitasaaren POKEn yksikkö on keskeinen alueen elinvoimalle, sillä se mahdollistaa kouluttautumisen lähellä kotia, tukee työllisyyttä ja vastaa yritysten osaajatarpeisiin. Yksikköön tulisi investoida tasavertaisesti saavutettavuuden turvaamiseksi, ja tulevat hankkeet, kuten Wiilo-logistiikkakeskus, lisäävät koulutustarpeita erityisesti logistiikka-alalla. Koulutuksen rahoitusuudistus painottaa jatkossa työllistymistä ja tutkinnon osien suorittamista, mikä edellyttää joustavampaa ja työelämälähtöisempää koulutusta yhteistyössä kuntien ja yritysten kanssa. Mahdolliset rahoitusleikkaukset eivät saa lisätä kuntien kustannuksia. Lisäksi korostetaan oppisopimuskoulutuksen kehittämistä, yhteistyötä yrittäjien kanssa sekä Poken keskeistä roolia työllisyysuudistuksessa ja maahanmuuttajien koulutuksessa.
Äänekoski	Vuoden 2025 alussa TE-palvelut siirtyvät kunnille, ja Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue vastaa jatkossa työnhakijoiden palveluista ja koulutuksesta. Koulutuskuntayhtymän tulee huomioida uudet yksilölliset koulutustarpeet, kuten kotoutumiskoulutus ja valmennuspalvelut, ja tarjota laadukkaita palveluja kunnille. Toimintaympäristön muutokset, väestön väheneminen ja rahoitusleikkaukset haastavat kuntayhtymän taloutta, joten toiminta on sopeutettava tuloihin ja kehitettävä joustavia täsmäkoulutuksia paikallisiin tarpeisiin. Myös kiinteistöjen käyttöä ja investointeja tulee tarkastella pitkäjänteisesti. Lisäksi talouden tasapainottaminen on keskeistä, ja tilanteen kehitystä on seurattava tarkasti sekä tarvittaviin toimiin ryhdyttävä ajoissa.

Pohjoisen Keski-Suomen koulutuskuntayhtymään kuuluu 13 kuntaa. Kunnilta toivotaan vuosittain lausuntoa koskien toiminta- ja taloussuunnitelmaa. Tarkastuslautakunta huomioi, että osa kunnista jättää vuosittain lausunnon lähettämättä. Alempana tilastotietoa kuntayhtymän kunnista.

Kunta	2021	2022	2023	2024	2025
Kannonkoski	x	x	x	x	x
Karstula	x	x	x	x	x
Kinnula	-	-	-	-	-
Kivijärvi	x	x	x	x	x
Konnevesi	-	x	x	x	x
Kyyjärvi	x	x	x	-	-
Laukaa	x	x	-	x	x
Multia	-	-	-	-	-
Pihtipudas	x	x	x	x	x
Saarijärvi	x	x	x	x	x
Uurainen	-	-	-	-	-
Viitasaari	x	x	x	x	x
Äänekoski	x	x	x	x	x

Tarkastuslautakunta huomioi, että alueiden tarpeiden tunnistamisessa ydinasemassa ovat koulutuskuntayhtymän kunnat. Onkin tärkeää, että kuntien lausunnot huomoidaan Poken kehittämis- ja uudistamistyössä.

Kunta	Asukasmäärä ³	Opiskelijat ⁴	Peruspääoma	Omistus -%
Kannonkoski	1 158	19	56 384,32	1,59 %
Karstula	3 534	50	148 939,71	4,20 %
Kinnula	1 488	15	101 775,47	2,87 %
Kivijärvi	1 013	20	70 569,05	1,99 %
Konnevesi	2 403	54	122 343,33	3,45 %
Kyyjärvi	1 135	5	19 504,01	0,55 %
Laukaa	18 843	204	228 374,22	6,44 %
Multia	1 392	12	31 915,65	0,90 %
Pihtipudas	3 699	69	254 970,60	7,20 %
Saarijärvi	8 790	178	544 693,80	15,37 %
Uurainen	3 644	48	52 128,90	1,47 %
Viitasaari	5 718	102	438 308,29	12,37 %
Äänekoski	17 582	501	1 473 668,69	41,59 %
Muut		322		
Yhteensä	70 399	1599	3 543 576,04	100,0 %

3) Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestön ennakkotilasto [verkkajulkaisu]. ISSN=1798-8381. Helsinki: Tilasto keskus [Viitattu: 13.10.2025]. Saantitapa: <https://stat.fi/tilasto/vamu>

4) Perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoa suorittavat ja TUVA-opiskelijat 13.10.2025

Taulukko: Poken Toiminta- ja taloussuunnitelma 2025

Tarkastauslautakunta kiinnitti huomiota seuraaviin kohtiin kuntien lausunnoissa:

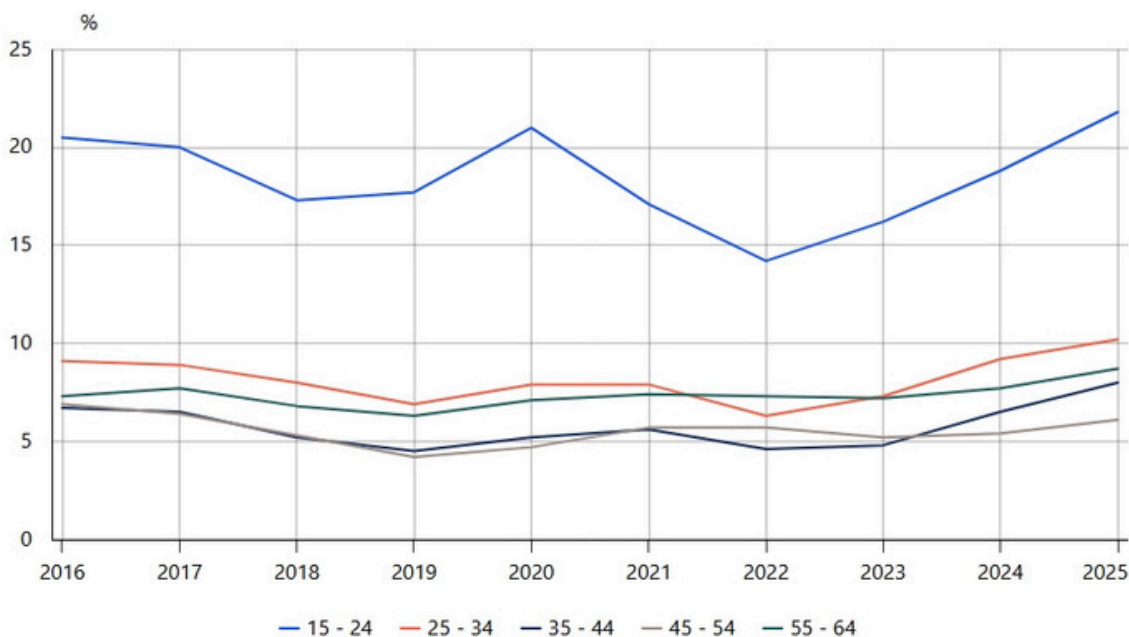
- Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymän on tärkeää huomioida oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ja alueellista työllistymistä tukevan ammatillisen koulutuksen toteuttamismallit kuntien lukioden kanssa yhteistyössä sekä nuorten että aikuisten koulutukseen hakeutuvien kohdalla. Resurssien vähentämisellä olisi välittömiä heikentäviä vaikutuksia seutukunnalliseen työllisyyteen ja elinvoimaan.
- Opiskelijoiden kulkuyhteyksiä on tuettava/kehitettävä julkisen liikenteen puuttuessa, jotta opiskelijat pystyisivät opiskelemaan myös kotoa käsin. Maakunnan reuna-alueiden opiskelijoille asuntolapalvelut ovat erittäin tärkeitä ja vaihtoehtona on hakeutuminen muiden maakuntien ammattioppilaitoksiin, mikäli koulutus-, kuljetus- ja asumispalvelut eivät toimi.
- Koulutuskuntayhtymältä toivotaan yhä tiiviimpää vuorovaikutusta suoraan alueen yrityksiin kartoittaen yritysten resurssi-, osaamis- ja työtarpeita sekä lisäten täsmäkoulutuksien tarjontaa ja hyödyntäen erilaisia oppisopimusmalleja ns. "kisälli-mestari"-opintojen laajentamiseksi.
- Yhteistyötä yritysten kanssa toivotaan ulkomaalaisten saamisessa koulutukseen ja sieltä paikallisiin yrityksiin työssä oppimaan.
- Koulutuksen saavutettavuus ja investoinnit eri toimipisteisiin tulee toteutua tasa-arvoisesti koko Keski-Suomessa.
- Tutkinnon osien suorittamista tulisi paikallisesti edelleen joustavoittaa varsinkin aikuisopiskelijoiden täydennyskoulutuksen tarpeita ajatellen ja opintotarjontaa toteuttaa yhteistyössä kuntien kanssa ja kuntien elinkeinoelämän tarpeita kuunnellen. Lukioden kanssa toteutettavien kaksoistutkintojen kustannuskehitystä tulee tarkastella yhteistyössä ja päivittää korvaukset vastaamaan tämän hetken kustannustasoa sekä vastaavuusperiaatetta.
- TE-uudistus tuo työllisyysalueelle vastuun työvoimapoliittisen koulutuksen järjestämisestä, jonka järjestämisessä Pokella tulee olla keskeinen rooli.
- Maahanmuuttajataustaiset opiskelijat tulisi ottaa huomioon erityisesti työvoimapulasta kärsivien alojen koulutuksessa.
- Oppisopimus- ja tutkintokoulutuksia tulee kehittää aktiivisesti yhdessä yritysten, kunnan viranhaltijoiden ja muiden toimijoiden kanssa. Oppisopimuskoulutuksen mahdollisuuksia tulee myös Poken taholta tiedottaa etenkin pienyrityksille.
- Opiskelijoiden henkiseen ja fyysiseen jaksamiseen on varattava riittävät resurssit ja haasteeseen vastattavan muutenkin, kuin opiskelijahuollossa toimivan henkilökunnan voimin esim. opettajien täydennyskoulutuksen kautta.
- Ammatillista koulutusta tulee suunnata enemmän aloille, joissa on työvoimapulaa. Erityisesti hoiva-alan koulutus ei riitä vastaamaan hyvinvointialueen ja yksityisen sektorin tarpeita.
- Perusopintojen ja ammatillisen koulutuksen nivelvaiheeseen panostamiseen ja keskeyttämisvaarassa olevien nuorten tukemiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.
- Koulutuskuntayhtymän tulisi talousarviosuunnitelmassaan huomioida uuden työllisyysalueen tarjoamat yksilölliset koulutustarpeet mm. kotoutumiskoulutus, monikielinen yhteiskuntaorientaatio ja valmennuspalvelut.
- Pohjoisen Keski-Suomen oppimiskeskuksen kiinteistöjen tilannetta tulee arvioida yhtenä kokonaisuutena kaikkien kiinteistöjen osalta. Kiinteistöjen elinkaaret tulisi tarkastella toiminnallisesti ja taloudellisesti sekä kiinteistökokonaisuudesta tulisi tehdä pitkäntähtäimen suunnitelmat isompien korjauksien osalta.
- Opetus- ja kulttuuriministeriön talousarvioehdotukseen sisältyvä ammatilliseen koulutukseen kohdentuva rahoitusleikkaus, aikuiskoulutustuen lakkautus ja alueen alhainen koulutustaso yhdessä vaarantavat työllisyyden kehittymistä ja hyvinvoinnin rakentumista. Kuntayhtymän tulee reagoida toimintaympäristön muutokseen mm. lyhyiden täsmäkoulutusten muodossa, paikalliset erityistarpeet huomioiden.

Useissa koulutuskuntayhtymään kuuluvien kuntien lausunnoissa nähtiin tärkeänä seudullisiin työllisyystarpeisiin vastaaminen. Alueemme työmarkkinoiden yksi haaste on työvoiman ja työpaikkojen kohtaamattomuuden ongelma. Alueella on samaan aikaan avoimia työpaikkoja sekä työttömiä työnhakijoita eivätkä työnhakijoiden osaaminen, koulutus ja työpaikkojen vaatimukset kohtaa. Erityisesti teknologia- ja teollisuusaloilla sekä sosiaali- ja terveystaloudissa osaavan työvoiman saatavuus on vaikeutunut. Samalla työttömyysaste on osalla työllisyysalueen kunnista pysynyt valtakunnallista keskiarvoa korkeamana. Koulutuskuntayhtymän toiminnassa olisi tärkeää ennakoita työvoiman tarvetta yhdessä työllisyysalueen ja elinkeinoelämän kanssa, jotta tarjolla olevat koulutukset vastaavat sekä nuorten että aikuisten tarpeisiin. Toivottiin joustavia koulutusratkaisuja, lyhyitäkin täydennyskoulutuksia ja tutkinnon osiin perustuvaa koulutusta, jotta voitaisiin tukea työttömien työllistymistä.

Kuntien lausunnoissa kiinnitettiin huomiota myös siihen, että alueellemme on tullut maahanmuuttajataustaisia työnhakijoita, joista osa on työvoiman ulkopuolella ja on tarvetta kotoutumiskoulutukselle, kieliopinnoille ja yhteiskuntaorientaatiolle. Koulutuskuntayhtymältä toivotaan monikielisiä ja erilaistuvia oppimispolkuja, joilla voidaan edistää työmarkkinoille pääsyä.

Tarkastuslautakunta kiittää, että arviointikertomuksessa 2025 on huomioitu työllisyys-/työttömyystilanne. Kuntayhtymän toiminta-alueella työttömien työnhakijoiden määrä työvoimasta kasvoi (13,9 % -> 15,6 %). Työllisyystilanne heikkeni myös koko maakunnassa vuoden aikana (14,5 % -> 15,8 %). Tieto on saatu Keski-Suomen elinvoimakeskuksen, TE-palveluiden työllisyyskatsauksesta, joulukuuta 2024 ja 2025.

Työttömyysaste ikäryhmittäin 2016–2025

Päivitetty: 27.1.2026

Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus

Kuva yllä: Työttömyysaste ikäryhmittäin / tilastokeskus

Työttömyys kasvoi tilastokeskuksen mukaan vuonna 2025 kaikissa kymmenvuotisisikäryhmissä. Eniten työttömyysaste nousi 15–24-vuotiailla, joilla työttömyysaste nousi 21,8 %:iin vuonna 2025, kun se vuotta aiemmin oli 18,8 %. Eniten (3,8 prosenttiyksikköä) työttömyysaste kasvoi 15–24-vuotiailla naisilla.

Kymmenvuotisjaksolla 2016–2025 nuorten työttömyysaste oli korkeimmillaan (21,8 %) vuonna 2025. Alimmillaan (14,2 %) se oli vuonna 2022.

2.3.2.4 Toimintaympäristö

Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto - kuntayhtymä ylläpitää Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopistoa (POKE). Sen toimipaikat sijaitsevat Äänekoskella, Saarijärvellä, Viitasaarella ja Laukaassa. Näiden lisäksi koulutusta järjestetään muualla jäsenkunnissa tarpeen mukaan.

Tarkastuslautakunta tutustui toimintakautensa aikana Äänekosken Piilolan, Laukaan ja Saarijärven toimipisteisiin. Oli hienoa kuulla opettajia ja opiskelijoita ja nähdä innostuneita ja motivoituneita tulevaisuuden tekijöitä työssään.

Tutustuessamme Saarijärvellä Tarvaalan toimintaan, oli oppilaitos juuri saanut tiedon yhden opettajan poismenosta. Järkyttävän uutisen aiheuttamien tunteiden keskellä, opettajat toimivat ammatillisesti ja olivat myötätuntoisia ja koulutusjohtaja Pekka Janhonen kohtasi niin työntekijöitä kuin oppilaitakin suuressa surussa. Päivän aikana konkretisoitui se, kuinka toisella asteella opiskellaan elämää varten ja ollaan ihmisiä ihmiselle.

Poken yksiköt ja alat

2.3.2.5 Väestö ja opiskelijakehitys

Väestön ennakkotilaston mukaan tammi-elokuussa 2025 väkiluku kuntayhtymän jäsenkunnissa on vähentynyt yhteensä 441 henkilöä. Syntyneitä on 203. Pihtipudas +7 henkilöä ja Kivijärvi + 2 ovat jäsenkunnista ainoat, joiden väkiluku on kasvanut. Kuntayhtymän alueella asui vuodenvaihteessa 2024–2025 yhteensä 70 840 asukasta. Väestömäärä on vuosittain vähentynyt. Tilastokeskuksen lokakuussa 2024 julkistaman väestöennusteen mukaan toiminta-alueen väestömäärä on 67 934 vuonna 2028 ja 65 047 vuonna 2033.

Väestöennusteen mukaan 16–18 -vuotiaiden määrä on 2 540 nuorta vuonna 2025 ja 2 551 nuorta vuonna 2028. Vuonna 2033 ennusteessa ikäluokan koko oli 2 089 nuorta. Tilinpäätös 2025 huomioi, että ennusteen perusteella väestökehitys on huolestuttavinta Saarijärven - Viitasaaren seutukunnalla, jossa kuntayhtymällä on kaksi toimintayksikköä.

Tilastokeskuksen ennusteen mukaan koko väestö ja 15–19-vuotiaiden ikäluokka kehittyvät kuntayhtymän alueella seuraavasti:

(Taulukko tilinpäätöksestä 2025)

Seutukunta		2024	2025*	2029*	Muutos-%
Laukaa, Multia, Uurainen	Ikäluokat yhteensä	23 928	23 870	23 342	-2,4 %
	15–19	1 602	1 683	1 717	7,2 %
Saarijärven-Viitasaaren seutukunta	Ikäluokat yhteensä	26 731	26 383	24 778	-7,3 %
	15–19	1 336	1 305	1 167	-12,6 %
Äänekosken seutukunta	Ikäluokat yhteensä	20 181	19 901	19 184	-4,9 %
	15–19	1 190	1 196	1 122	-5,7 %
Yhteensä	Ikäluokat yhteensä	70 840	70 154	67 304	-5,0 %
	15–19	4 128	4 184	4 006	-3,0 %

#me
ollaan
poke

2.3.2.6 Opiskeluun ja oppimisympäristöön liittyvä tuloksellinen toiminta

Vaikuttavuus näkyy mm. siinä, kuinka haluttu opiskelupaikka Poke on. Poken kevään 2026 yhteishaun hakijamäärä ylittyi reilusti viime vuodesta. Tämän kevään yhteishaussa Pokelle haki yhteensä 709 nuorta, joista ensisijaisia hakijoita oli 392. Viime vuonna vastaavat luvut olivat 675 ja 373. Kevään 2026 tiedot ovat Opetushallituksen ennakkotietoja, ja luvut tarkentuvat vielä.

Hakijoita kiinnostivat tänä vuonna erityisesti sähkö-, metsä-, maatalous-, logistiikka- ja ajoneuvoala. Sähköala on ollut jo pitkään yksi suosituimpia hakukohteita Pokella, ja tänä vuonna ala kasvatti suosiota entisestään. Sähkö- ja automaatioalan perustutkinnossa on mahdollisuus erikoistua tuulivoimahuoltajaksi Windsolab-oppimisympäristössä, ja tämä mahdollisuus on herättänyt kiinnostusta.

Poke järjesti lukukaudella 2025-26 tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta (TUVA) Laukaassa, Saarijärvellä, Äänekoskella ja Viitasaarella. TUVA-ryhmä aloittaa uutena Saarijärvellä syksyllä 2026. Yhteishaku on peruskoulun päättävien hakeutumisyvälyä ammatilliseen koulutukseen. Lisäksi jatkuva haku antaa mahdollisuuden hakea ammatilliseen koulutukseen joustavasti ympäri vuoden. Pokella oli yhteishaussa jälleen keväällä 2026 15 perustutkintoa oppilaitoksen eri toimipisteissä Laukaassa, Saarijärvellä, Viitasaarella sekä Äänekoskella. Pokella voi opiskella myös korkeakoulujen väyläopintoja. Väyläopinnot tarjoavat mahdollisuuden tutustua korkeakouluopintoihin ja kerryttää opintopisteitä jo ammatillisten opintojen aikana.

Tarkastuslautakunta huomioi, että kuntayhtymän taloudellinen ja toiminnallinen tilanne on haasteellinen väestömäärän ja erityisesti nuorten määrän vähenemisestä johtuen koko toiminta-alueella. Poke näyttää kuitenkin edelleen säilyttäneen vaikuttavuuden ja olleen haluttu opiskelupaikka tarkasteluvuonna 2025 ja kevään 2026 yhteishaussa.

Menestystekijät	Mittarit	Tavoitteet 2025	Toteutuma 1.1.-31.12.2025	Toteuma 2024	Toteuma 2023
Laadukas opetus	Tutkinnon tai tutkinnon osan/osia suorittaneiden arvio opetuksen/ koulutuksen kokonaislaadusta, arviointiasteikko 1 - 5	4,1	4,3	4,4	4,3
Työelämä-palaute	Työelämän arvio toiminnasta ja koulutuksesta (arviointiasteikko 1 - 5)	3,9	4,2	4,2	4,1
Toimiva työyhteisö	Henkilöstön arvio työyhteisön toimivuudesta, arviointiasteikko 1 - 5 (henkilöstökysely toteutetaan joka toinen vuosi)	Kyselyä ei toteuteta vuonna 2025	Kyselyä ei toteutettu vuonna 2025	3,6	Kyselyä ei toteutettu vuonna 2023
Ammattitaitoinen ja kehittyvä henkilöstö	Koulutuspäivät/ päätoiminen henkilöstö	Keskimäärin 4,0 päivää/ henkilö	Keskimäärin 4,3 päivää/ henkilö	Keskimäärin 6,1 päivää/ henkilö	6,1 päivää/ henkilö
Tuloksellinen toiminta	Katsotaan eronneeksi / opiskeluoikeudet	< 10 %	13,3 %	11,5 %	11,8 %
	Suoritettut tutkinnot ja osatutkinnot	770	813	840	807
	Työllistyminen	70 %	66,9 %	76,9 %	77,0 %
Uusiutumisen edellyttämä taloudellinen tulos	Vuosikate, €	1 074 730 €	1 748 301 €	2 213 177 €	1 282 957 €
	Vuosikate, %	5,5 %	8,6 %	10,6 %	6,4 %
	Vuosikate / poistot	60,4 %	108 %	130 %	71 %
	Omavaraisuusaste, %	92 %	90,8 %	91,5 %	91,6 %

Poken menestyminen on sitä, että opiskelijat menestyvät ja tuloksellinen toiminta näkyy tässä taulukossa lukuina. Taulukossa on myös Poken suunnitelmakauden tavoitteet. Tuloksellinen toiminta, jonka mittarina on, että opiskelija katsotaan eronneeksi, on kuitenkin huolestuttava eikä siinä päästy tavoitteisiin.

Tarkastuslautakunta huomioi, että suunnitelmakauden tavoitteet ovat selkeitä, mitattavia ja henkilöstön sekä sidosryhmien tiedossa. Tämä tukee toiminnan läpinäkyvyyttä ja suunnitelmallisuutta. Mitattavuutta osoitetaan taulukossa, jossa on menestystekijät ja mittarit, tavoitteet ja toteuma.

Poken opiskelijoiden tuloksellinen toiminta näkyi positiivisesti niin sosiaalisessa mediassa kuin paikallislehdissäkin. Poken opiskelijat osallistuivat messutapahtumiin ja järjestivät hyvää mieltä tuottavia tapahtumia esim. omaishoitajille ja erityislapsille sekä vanhuksille. Vuonna 2025 osallistuttiin vilkkaasti erilaisiin tapahtumiin ja messuihin. Pohjoisen Keski-Suomen kunnissa järjestettiin erilaisia rekrytapahtumia, joihin osallistuttiin mm. Äänemessut toukokuussa, Äänekosken Elorieha elokuussa ja Työelämä, koulutus & Rekry messut Jyväskylän Paviljongissa syyskuussa. Syyskuussa Poke esittäyty Koskikeskuksella mm. kauneus- ja hiusalalan pikakampauksilla ja sosiaali- ja terveysalan verensokerin mittaamisella sekä ajoi paikalle logistiikan kalustoa. Yhteistyötä tehtiin yläkoulujen kanssa mm. ysienvierailupäivänä ja ysiluokkalaisten TET-harjoitteluna. Lokakuussa Äänekosken Piilolassa järjestettiin Taitaja9 -kisat, jossa Äänekosken, Suolahden, Saarijärven, Karstulan ja Konneveden ysiluokkalaiset kisasivat joukkueina eri tehtävärasteilla. Marraskuussa järjestettiin Pokella ensimmäistä kertaa kaikille opiskelijoille avoin Amisgaala, opiskelijoiden toteuttama oma tapahtuma, jossa juhlistettiin opiskelijoiden arkea. Lukiolaisten "vanhojen" juhlaruokailusta vastasivat kokkiopiskelijat.

Kuvat: Poken sosiaalisen median markkinointimateriaali muokattuna

2.3.2.7 Toiminnan painopisteet

Suunnitelmakauden tavoitteena on ollut uudistuneen ammatillisen koulutuksen mukaisten toimintaprosessien vakiinnuttaminen ja kehittäminen ja toiminnan sopeuttaminen käytettävissä oleviin taloudellisiin resursseihin. Tavoitteet ja toimenpiteet suunnitelmakaudella 2025–2027:

2.3.2.8 Hanketoiminta

Kuntayhtymän keskeisimpiä kehittämistavoitteita viedään eteenpäin hankkeiden avulla ja joilla on ulkopuolinen rahoitus ja samaan aikaan tiivis yhteys Poken omaan strategiaan ja perustehtävän toteuttamiseen. EU- ja muilla rahoituksilla osallistutaan lisäksi aluekehitystyöhön yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa. Hankesalkun kokonaisrahoitus oli vuonna 2025 kaikkiaan 2,8 milj. euroa. Hankkeita tai valtion avustuksia oli vuoden 2025 aikana 18 kappaletta seitsemältä eri rahoittajalta. Hankerahoitus auttaa osaltaan uudistuvan ammatillisen koulutuksen toimeenpanossa.

Kuntayhtymä on käynnistänyt syksyllä 2023 kaksi ja puoli vuotta kestävä WindSoLab-hankkeen, jossa rakennetaan osaamiskeskittymä tuulivoima- ja aurinkopaneeliratkaisuiden asennukseen, huoltoon ja kunnossapitoon. Keski-Suomen liitto on myöntänyt osarahoituksen hankkeelle Euroopan unionin Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto JTF:stä. Hankkeen kokonaisrahoitus on 1 350 000 euroa, ja se on suurin hanke Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymän historiassa. Tämä hanke on varmasti vaikuttanut myös sähköalan suosituimmuuteen, koska siitä voi erikoistua tuulivoimahuoltajaksi. Käydyissä kuulemisissa monet henkilöt mainitsivat WindSoLab-hankkeen Poken erityisyytenä ja elinvoimaisuutena. Tarkastuslautakunta kiittää alan konkreettista esittelyä tutustumiskierroksellamme. Arvostamme myös sitä, että kaikissa arkikeskusteluissa Pokella ammattiopettajat ovat huomioineet tulevaisuuden arkipuheessaan.

Tarkastuslautakunta huomioi, että WindSoLab ja muut hankkeet ovat edesauttaneet sitä, että koetaan Poken seuraavan aktiivisesti alueen ammatillisten alojen kehitystä ja että koulutustarjonta vastaa työelämän ja opiskelijoiden muuttuviin tarpeisiin. Jatkossakin on tärkeää ennakoida työvoimatarpeita ja arvioida säännöllisesti, mitä koulutusaloja alue tarvitsee tulevaisuudessa, sillä nykyiset ammatit muuttuvat ja uusia syntyy.

Tarkasteluvuoden 2025 hankkeet näkyvät kokonaisuudessaan rahoituslaskelmassa arviointikertomuksen kohdassa: 2.1 Taloudellinen asema.

2.3.2.9 Viestintä ja markkinointi

Tilinpäätöksen 2025 mukaan kuntayhtymän markkinointistrategia on keskittynyt digimarkkinoinnin suunnitelmalliseen kehittämiseen ja toteuttamiseen. Digimarkkinointia tehdään monesta suunnasta. Toisaalta oikeilla hakusanoilla ohjataan kävijöitä jatkuvasti Poken nettisivuille ja toisaalta toteutetaan eri aiheista kampanjoita, kuten esimerkiksi yhteishaku ja yrityksille suunnatut työelämäpalvelut.

Poken markkinoinnin kärjet ovat:

- Opiskelijamäärien kehitys (aikuiset/nuoret) & oppisopimusopiskelijat
- Brändimielikuva: tunnettuuden rakentaminen
- Työelämäpalvelujen tunnettuuden kasvattaminen ja mielikuvan kehittäminen

Vuoden 2025 haaste tilinpäätöksen mukaan markkinoinnissa oli, että aikuisiin kohdistuvan ammatillisen koulutuksen säästöjen vuoksi jatkuvan haun kohteet vähenivät Pokella merkittävästi, jolloin niitä ei voinut markkinoida. Tämä vähensi erityisesti printtimediaan laitettujen ilmoitusten määriä. Digimarkkinoinnissa saatiin hyviä tuloksia, kuten esimerkiksi Googlen mainosten klikkausprosentit nousivat lähes 40 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Maksettu sähköinen mainonta Facebookissa tuotti näyttökertoja 1,4 miljoonaa. Kattavuus oli 267 000 kohderyhmän henkilöä. Maksetun mainonnan kautta saatiin klikkauksia 17 800 ja linkin klikkauksia 6500. Maksettu mainonta Googlessa tuotti näyttökertoja 700 000, joista klikkauksia 33 400. Orgaanisesti hakukoneiden kautta sivustolle siirtyi 131 000 käyttäjää, joka on 39 prosenttia kaikista poke.fi -sivustolla vierailleista. Hakukonenäkyvyydellä on Pokelle suuri merkitys opiskelijoiden hankinnassa sekä oppilaitoksen tunnettuuden lisäämisessä.

Tarkastuslautakunta seurasi Poken digimarkkinointia ja on samaa mieltä sen onnistumisesta ja oikea-aikaisuudesta.

Elo-syyskuussa tehtiin digimarkkinointikampanja lähihoitajien eri osaamisaloista. Tässä esimerkki kampanjamateriaalista:

Kuva: Tilinpäätös 2025

3 Asiakaslähtöisyys

Poke on päässyt mukaan opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) toiminnanohjauksen kokeiluun. Kokeilu toteutetaan vuosina 2026-2033. OKM valitsi 40 koulutuksen järjestäjää eri puolilta Suomea mukaan kokeiluun. Kokeilun tavoitteena on parantaa ammatillisen koulutuksen vaikuttavuutta ja laatua sekä lisätä koulutuksen järjestäjän, hallinnon ja alueen välistä vuoropuhelua ja mahdollistaa yhteisen tilannekuvan luominen.

3.1. Laatumyö ja laadukas opetus

Vuonna 2025 pokelaiset suorittivat koko- ja osatutkintoja 813. Opiskelijoita oli 2537 ja opiskeluoikeuksia 2708 eli osalla oli opiskeluoikeus useammassa tutkinnossa. Opiskelijatytytyväisyys sai jälleen hyvän keskiarvon. Opiskelijat tekevät arvion opintojen aloitusvaiheessa ja valmistuessaan.

Opiskelijoiden arviota koulutuksesta kysytään vuosittain OPH:n amispalautekyselyyn perustuen arvioasteikolla 1-5. Vuoden 2025 kokonaislaadun arvosanatavoite oli 4,1. Tutkinnon ja tutkinnon osan suorittaneiden opiskelijoiden arvio vuodelta 2025 oli 4,3 (samoin edellisenä vuonna), joten asetettu tavoite ylittyi molempina vuosina 2025 ja 2024.

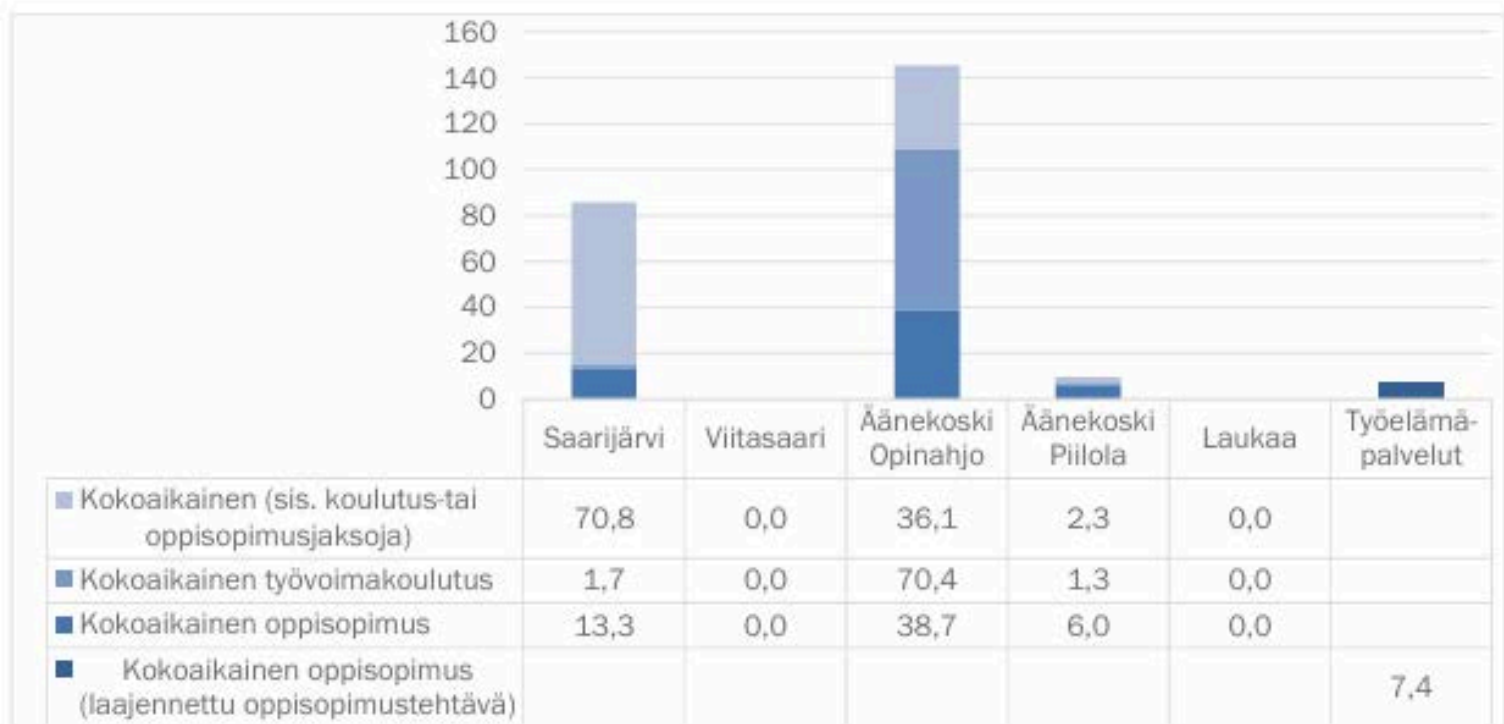
Tilinpäätöksen mukaan oppisopimuksia oli virtaamana vuoden 2025 aikana voimassa 509, joista kokoaikaisia oppisopimuksia 301 ja sujuvia siirtymiä 208. Sopimuksia purkaantui vain 3,2%. Pääosa oppisopimuksista solmittiin perustutkintokoulutuksiin. Poken oman järjestämisluvan tutkintoihin solmittiin 96% oppisopimuksista, laajennetun luvan oppisopimuksia tehtiin 4% kokonaismäärästä, pääosa ammatti- tai erikoisammattitutkintoihin. Kokoaikaisia oppisopimuksia tehtiin vuonna 2025 eniten terveys- ja hyvinvointialalla, seuraavana lähiesihenkilötyö ja kolmantena liiketoiminnan ala. Sujuvien siirtymien oppisopimuksia solmittiin eniten sosiaali- ja hyvinvointialalle, seuraavana maatalousala ja kolmantena metsäala. Kokonaisuutena oppisopimusten määrä väheni 29 % edellisestä vuodesta. Oppisopimusten määrän vähenemiseen vaikuttivat toiminta-alueella tapahtuneet äkilliset rakennemuutokset ja irtisanomiset sekä yleinen heikko työmarkkinasuhdanne. Myös ammatillisen koulutuksen rahoituksen väheneminen pakotti rajaamaan vuoden 2025 aikana jatkuvan haun koulutustarjontaa. Tämä näkyi kokoaikaisien oppisopimusten määrän vähenemisenä.

Kuva: Poken sosiaalisen median markkinointimateriaali muokattuna

<https://sign.visma.net/fi/document-check/33ced98-06df-4e15-880d-1e7022067788>

Ammatti- tai erikoisammattitutkintoa suorittavat opiskelijat (opiskelijamäärä, kuukausittainen keskiarvo)

Tilinpäätöksen 2025 mukaan ammatti- tai erikoisammattitutkintoa suoritti keskimäärin 247,8 opiskelijaa (kuukausittaisten tarkastelupäivien keskiarvo). Opiskelijoista koko opiskeluoikeuden ajan oppisopimusopiskelijoina oli 23,4 % ja työvoimakoulutusopiskelijoina 29,6 %. Kuntayhtymä järjesti laajennetun oppisopimustehtävän mukaisesti koulutusta 3,0 %:lle ammatti- tai erikoisammattitutkintoa suorittavista, esimerkiksi tästä talotekniikan ammattitutkinto ja isännöinnin ammattitutkinto.

TUVA-koulutus on suunnattu sekä oppivelvollisille että aikuisille, jotka tarvitsevat valmiuksia ja/tai ohjauksellista tukea siirtyäkseen lukiokoulutukseen tai ammatilliseen koulutukseen. TUVAKoulutuksessa oli vuonna 2025 keskimäärin 28,3 opiskelijaa.

Kuntayhtymässä järjestettiin myös ammatillista osaamista syventävää ja täydentävää koulutusta, jonka tavoitteena ei ole tutkinnon tai sen osan suorittaminen. Esimerkkeinä näistä koulutuksista työpaikkaohjaajakoulutus ja erilaiset lupa- ja korttikoulutukset. POKE koulutus Oy:n järjestämään muuhun ammatilliseen koulutukseen osallistui vuoden 2025 aikana 631 henkilöä.

Poke lukuina vuonna 2025

7 Koulutusala	6 Yksikköä
2537 Opiskelijaa	211 Työntekijää
2708 Opiskeluoikeutta	4,3 Opiskelija-tyytyväisyysasteikko 1-5
813 Suoritetut kokonaiset osatutkinnot	2093 Oppi- ja koulutus-sopimusten määrä

@meollanpoke
#meollanpoke
www.poke.fi

Kuva: talousjohtaja Mervi Tall

Tilinpäätöksen mukaan ammatillisen koulutuksen keskeiset laadunhallinnan elementit ovat selkeät tavoitteet, toimiva johtamisjärjestelmä, kehittämistä tukeva tieto, osallisuutta painottava toimintakulttuuri sekä jatkuva kehittäminen muutoksessa. Laadun ylläpitäminen ja jatkuva kehittäminen on oppilaitoksen keskeistä toimintaa, jota johtoryhmä johtaa ja laaturyhmä koordinoi ja toteuttaa.

Laaturyhmän toimintaa vuonna 2025:

- Intrassa olevan toimintajärjestelmän päivittäminen (jatkuvaa)
- Sisäisen auditoinnin toteuttaminen tiimien itsearviointina
- Itsearvioinnin tulosten koonti ja analysointi keväällä 2025. Tulosten esittely syyslukukauden aloituspäivässä, jossa esillä myös ajatuksia osaamisen arvioinnin jatkokehittämisestä.
- Ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilun hakemusprosessi, laatutyön osuuden kommentointi.
- Henkilökohtaistamisen prosessin (päätoiminen opiskelu ja kokoaikainen oppisopimuskoulutus) päivittäminen kevään 2026 tiimien itsearviointia varten.
- Kokonaisvaltaisen palauteprosessin uudistamisen aloittaminen.
- Vuonna 2025 Poke jatkoi osatoteuttajana OKM:n Strapetsi II Strategisen ja pedagogisen toiminnan johtamisen hankkeessa, joka tukee ammatillisen koulutuksen toiminnan vaikuttavuuden, tuloksellisuuden ja laadun kehittämistä sekä Strapetsin vauhdittamaa kehittämistyötä maakunnallisessa verkostossa, jossa ovat mukana Strapetsi II hankkeessa mukana olevat oppilaitokset.

Käytännön laatutyötä vahvistivat toimintaan integroidut vertaisvalmentajat sekä tiimivastaavat, jotka tukevat yksiköissä tasalaatuista, asiakaslähtöistä toimintaa arjen työssä erityisesti HOKS työssä ja työelämässä oppimisen prosesseissa. Poke on mukana myös valtakunnallisessa laatutyössä, toimijana OPH:n koordinoimassa kansallisessa ammatillisen koulutuksen laatuverkostossa ja sen osana toimivassa yhteistyöfoorumissa.

Pokelaiset haluavat luoda myönteisen työympäristön, jossa sekä opiskelijat että henkilöstö viihtyvät. Pokella ylläpidetään ja kehitetään yhdessä työturvallisuutta ja hyvinvointia. Työskentelyprosessien esille tuominen ja niiden dokumentointi ja arviointi auttavat siinä, että laatua voidaan parantaa.

3.2 Sidosryhmät

Poken sidosryhmiä ovat mm. työmarkkinoiden ja elinkeinoelämän osapuolet, Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue, ammattiliitot, hyvinvointialueet, keskusjärjestöt sekä muut oppilaitokset. Opiskelijan kosketus työelämään tulee työssäoppimisjaksoilla tai oppisopimuksilla. Näissä tilanteissa tarvitaan opettajaa rinnalla kulkijaksi. Tarkastuslautakunta kuuli opiskelijoita, jotka kiittelivät opettajien aktiivista roolia työssäoppimispaikkojen löytymiseen. Opettajilta vaaditaan nykyään hyviä neuvottelutaitoja verkostoitumisen lisäksi.

Sidosryhmien näkemysten ja odotusten ja tarpeiden kuuleminen on merkitsevää. Tämä täytyy tapahtua vuoropuhelussa. Pokella olisi hyvä tehdä eri sidosryhmiä koskevaa tarkastelua ja kartta kumppanuuksista. Tämä voi olla osa nyt tekeillä olevaa strategiatyötä. Nyt kun toiminta-alueellamme on paljon työttömyyttä ja työelämä on murroksessa, on tärkeää huomioida sidosryhmät ja olla niiden kanssa tiiviissä yhteistyössä. Ammatillinen koulutus on olemassa työ- ja elinkeinoelämää varten ja se on verkosto, johon Poken opiskelijoiden tulee löytää polkunsä opintojen jälkeen.

Tarkastuslautakunta tutustui toimintakautensa aikana mm. Laukaan toimintapisteeseen. Oli vaikuttavaa tutustua Vihtavuorella opiskelijoiden rakentamaan asuntoon ja nähdä sellaista uutta asumissuunnittelua sekä viihtyvyyden että tekniikan osalta, mistä ei itse ollut vielä kuullutkaan. Vaikutuksen teki myös opettaja Ismo Permikangas, joka kertoi, että mikäli opiskelija ei saa harjoittelupaikkaa, hän kutsuu opiskelijan kouluun ja järjestää tekemistä - ettei kukaan jäisi kotiin makaamaan sohvalle. Koulutuskuntayhtymän johtaja Jouni Kurkela totesi tarkastuslautakunnan kuulemisessa, että kasvatus on olennainen osa etenkin ensimmäisen vuoden opiskelijoiden kohdalla. Hänen mukaansa tärkein tavoite on kouluttaa nuoria, antaa hyvää opetusta ja luoda turvallinen ilmapiiri. Jouni Kurkela korosti yhteistyötä työelämän kanssa ja johdonmukaisuutta siinä ja näki henkilösuhteiden tärkeyden; kun tuntee toisensa, keskustelu on helpompaa.

Valtakunnallisesta työelämäpalautejärjestelmästä saadun tiedon mukaan lukuvuoden 2025-26 työpaikkaohjaajakyselyissä kokonaisarvio kuntayhtymän toiminnasta on 4,2 (arviointiasteikko 1-5). Edeltävinä kahtena lukuvuonna luku on ollut sama ja noussut yhdellä kymmenyksellä edellisiin vuosiin verrattuna. Aktiivinen keskusteluyhteys työelämän edustajien, yritysten ja muiden keskeisten sidosryhmien kanssa on tärkeää, jotta tarpeellisten koulutusmahdollisuuksien toteuttaminen alueellisesti on mahdollista.

Työelämäpalautejärjestelmästä nousee erityisesti esiin positiivisuus kysymyksessä "yhteistyö oppilaitoksen kanssa oli sujuvaa" ja tässä keskiarvo on noussut kymmenyksellä syyslukukaudella 2025 ollen 4,5. Perehdytys opiskelijan näytön arviointiin saa keskiarvon 4,6 ja näytön toteutus yhteistyössä oppilaitoksen kanssa 4,7.

On tärkeää, että päätöksenteko perustuu ajantasaiseen tietoon ja tukee tuloksellista toimintaa. Valtuustolle tehdyssä kyselyssä nousivat esiin kysymykset mahdollisesta yhteistyön lisäämisestä Jyväskylän yliopiston ja ammattikorkeakoulun sekä Gradian ja muiden oppilaitosten kanssa. Valtuustossa toivotaan enemmän ajantasaista tiedottamista siitä, missä mennään. Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota **hyviin ennakkoinfoihin ajankohtaisista asioista valtuuston kokousten alla.**

On tärkeää, että Poken toiminta vastaa alueen osaamistarpeisiin ja täsmäkoulutustarpeisiin vahvistaen Keski-Suomen elinvoimaa. Kehitettävää yritysryhmissä on edelleen. Poken tulee vahvistaa alueen osaamistarpeita jatkossa ennakoimalla työelämän muutoksia ja arvioimalla, mitkä koulutusalat ovat perusteltuja tulevaisuudessa.

4. Kuntayhtymän henkilöstö

Kuntayhtymän tilinpäätökseen sisältyy laaja henkilöstöraportti. Raportti valottaa monipuolisesti kuntayhtymän henkilöstöön liittyviä asioita. Raportti antaa vuosi- ja vertailevaa tietoa mm. henkilöstön määrästä, henkilöstökustannuksista, rakenteesta, eläköitymisestä, koulutustasosta, johtamisesta, työhyvinvoinnista sekä työntajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta.

Kuntayhtymän palveluksessa oli vuoden 2025 lopussa yhteensä 211 henkilöä. Henkilöstöstä oli päätoimisessa palvelussuhteessa 96,2 %. Sivutoimisessa palvelussuhteessa oli 3,8 %, ja he työskentelivät opetustehtävissä. Kokoaikatyössä oli henkilöstöstä 80,6 % ja osa-aikatyössä 15,6 %.

Päätoimisessa palvelussuhteessa oli vuoden 2025 lopussa 203 henkilöä. Opetustehtävissä työskenteli 55,7 %, hallintotehtävissä 20,7 % ja tukipalveluissa 23,6 %. Hallintotehtävät sisältävät kuntayhtymän toimiston lisäksi yksiköiden hallintotehtävät. Hallintotehtävissä toimivat hoitavat mm. opetuksen hallintoa, oppilasasioita, it-palveluja, toimisto- ja talouspalveluja. Tukipalvelut sisältävät kiinteistö-, ateria- ja asuntolapalvelut, opetusmaatilan sekä Digilab-toiminnan. Henkilöstömäärä on mitoitettu toiminnallisesti ja taloudellisesti kestäväälle tasolle. Suunnitelmakaudella päätoimisen henkilökunnan määrän väheneminen johtuu määräaikaisten tehtävien ja sijaisuuksien päättymisestä sekä eläkkeelle siirtymisestä. Kuntayhtymän johtaja Jouni Kurkela huomioi kuulemistilaisuudessa, että muutosneuvottelut saatiin hoidettua neljän irtisanomisen osalta eläköitymisellä. Sairauspoissaolojen määrä on säilynyt edellisen vuoden tasoisena.

Henkilöstömäärältään suurimmat yksiköt ovat Äänekosken Piilola ja Opinahjo sekä Saarijärvi. Eri koulutusyksiköissä henkilökunnan määrä on vaihdellut järjestetyn koulutuksen mukaan. Kuntayhtymän toimisto hoitaa yhteiset hallinto-, taloushallinto- ja tietohallintotehtävät.

Päätoimisesta henkilökunnasta oli vuonna 2025 vakinaisia 90,1 % ja määräaikaista 9,9 %. Eniten määräaikaista henkilökuntaa on opetustehtävissä, kun taas hallinto- ja tukipalvelujen henkilöstö on vakinaista. Opetushenkilöstön tarve yksiköissä vaihtelee järjestettävän koulutuksen mukaan. Opettajien vakinaistamiseen vaikuttavat pätevyysvaatimukset.

Työyhteisön toimivuuden mittareina ovat:

- tiedonkulku johdon ja henkilöstön välillä
- henkilöstön vaikutusmahdollisuudet työtä ja itseä koskeviin asioihin
- työpaikan ilmapiiri
- henkilökunnan valmius edistää Poken menestymistä

Arvio perustuu joka toinen vuosi toteutettavaan henkilöstökyselyyn. Kuntayhtymän henkilöstökysely toteutettiin edellisen kerran syksyllä 2024. Seuraava kysely toteutetaan syksyllä 2026.

Henkilöstösuunnitelma (päätoiminen palvelussuhde) vuosina 2026–2028

Yksikkö	Lukumäärä		Lukumäärä 31.12.			
	31.12.2024	10.10.2025	2025	2026	2027	2028
Hallintopalvelut, työelämäpalvelut	26	25	25	23	22	21
Tukipalvelut (Äänekoski) ²⁵	22	21	20	19	19	19
Äänekoski Piilola, Laukaa	60	54	53	50	50	50
Viitasaari	14	13	13	12	12	12
Äänekoski Opinahjo, Laukaa	47	43	43	41	41	41
Saarijärvi	51	48	47	44	44	44
HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	220	204	201	189	188	187
Muutos % edelliseen		-7,3	-0,5	-6,0	-0,5	-0,5

4.1 Henkilöstösuunnitelma

Toimintakertomuksen mukaan henkilöstövoimavarojen kehittämisessä painopisteinä ovat hyvä johtaminen, osaamisen vahvistaminen sekä toimiva työyhteisö. Osaava ja motivoitunut henkilöstö on toiminnan perusta, ja tulevana vuosina korostuvat rekrytointi sekä henkilöstön kehittäminen lisääntyvän eläköitymisen vuoksi.

Työhyvinvointia tuetaan työterveyshuollon, työsuojelun ja TYHY-toiminnan avulla. Tavoitteena on hyvinvoiva ja sitoutunut henkilöstö, jossa johto ja työntekijät kantavat yhdessä vastuuta toiminnan tuloksellisuudesta ja kehittämisestä. Henkilöstön tilaa ja kehitystä seurataan kyselyillä, kehityskeskusteluilla ja henkilöstöraportoinnilla. Koulutuksen painopisteitä ovat mm. laatuosaaminen, palautetiedon hyödyntäminen, kestävä kehitys ja turvallisuus.

Koulutuskuntayhtymän johtaja Jouni Kurkela kiitteli, että Poken koulutusjohtajat hoitavat kehityskeskustelut.

Henkilökunnan edustaja Sari Paananen kertoi kuulemisessaan tarkastuslautakunnalle, että hän on "kuuleva korva" johtoryhmän työssä. Sari Paananen kokee, että pienessä oppilaitoksessa jokainen huomioidaan yksilönä ja että lause "Me ollaan Poke" on todellinen ja kuvaa henkilökunnan hyvinvointia. Tyhy-toiminnasta hän mainitsi mm. kaksi kertaa vuodessa järjestettävän Peurunka-päivän. Sari Paananen huomioi myös lisääntyvän tarpeen kasvatusohjaajien osalta, sillä opettajien avuksi ei toisia käsiä monellakaan alalla ole. Hän kertoi myös, että ammatillisille opettajille tarjotaan koulutuksia ja osa niihin osallistuu ja osa ei. Sari Paananen kiitteli hankkeita, jotka tuovat opettajille koulutuksia.

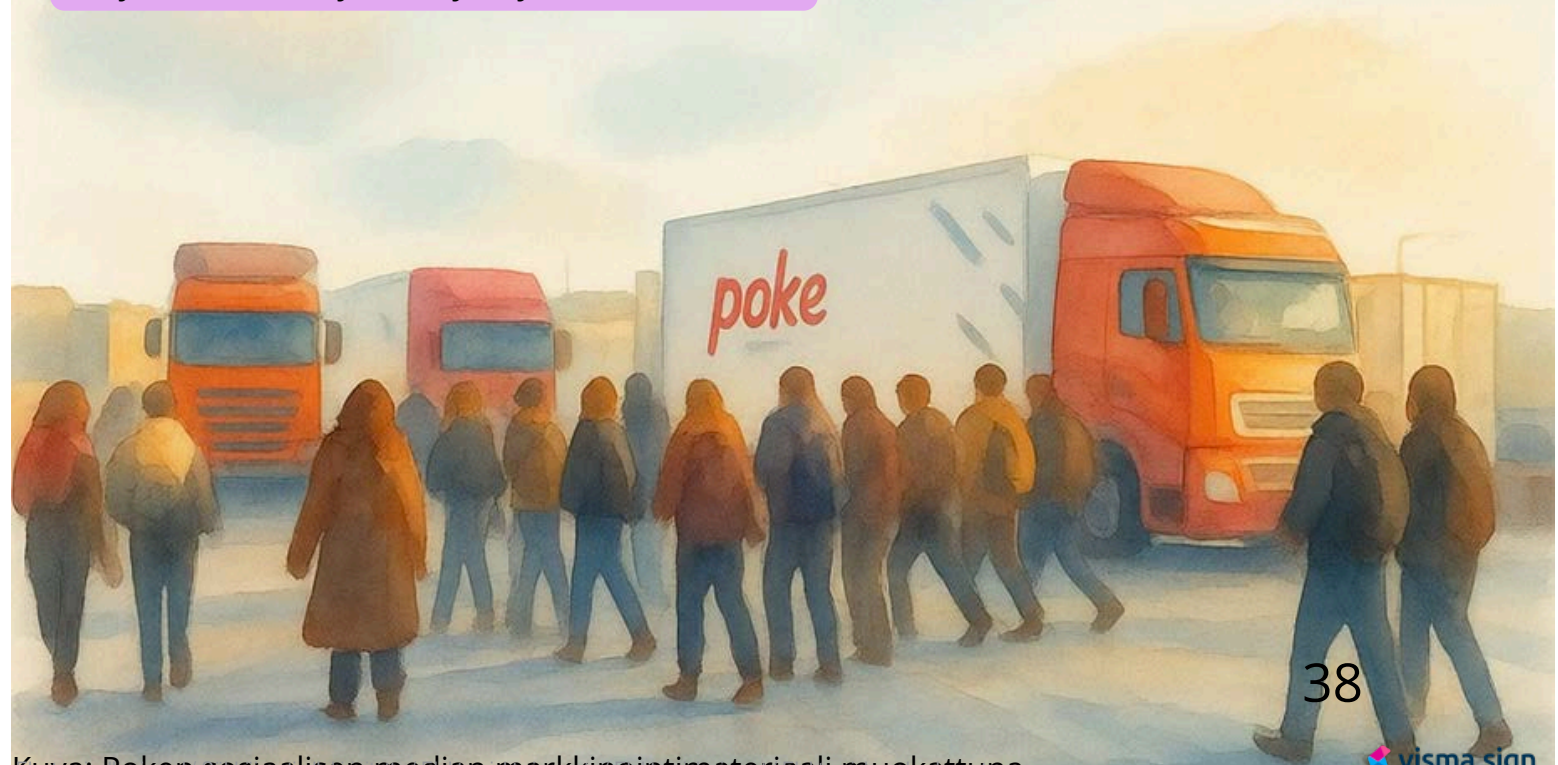
Valtuuston pj. Jorma Paajanen piti tärkeänä, että henkilöstöä edustavien pääsopijajärjestöjen edustajat olisivat mukana valtuuston ja hallituksen työssä ja että heidän kauttaan kuultaisiin henkilöstöä.

Poken tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2024-26 kokoaa toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteuttamiseksi:

- hyödynnetään olemassa olevia työsuojelun ja työterveydenhuollon toimenpiteitä
- lisätään tietoisuutta tasa-arvosta, yhdenvertaisuudesta, monimuotoisuudesta ja esteettömyydestä
- rohkaistaan tuomaan esiin mahdolliset kokemukset häirinnästä tai muusta epäasiallisesta kohtelusta.

Esimiehet huolehtivat siitä, että häirintätapauksiin suhtaudutaan asiallisesti ja esiin tuodut tapaukset käsitellään puolueettomasti.

Tarkastuslautakunta korostaa työhyvinvointiin ja henkilöstön jaksamiseen liittyvien toimien sekä kehityskeskustelujen tärkeyttä. Tarkastuslautakunta huomioi myös, että hiljaisen tiedon siirtyminen eläköitymisen yhteydessä on tärkeää.

4.2 Poken muutosneuvottelut vuonna 2025

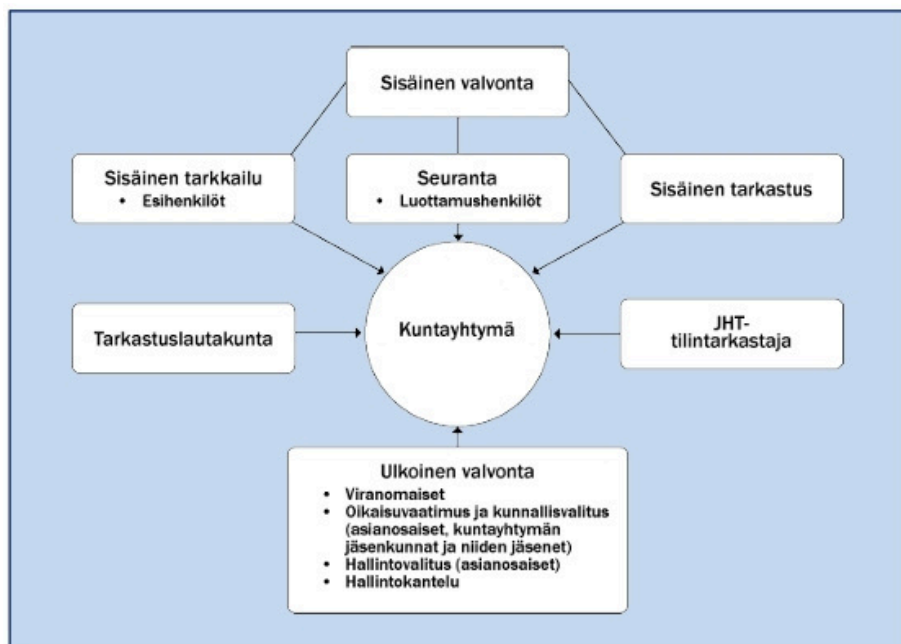
Muutosneuvottelujen tavoitteena oli talouden tasapainottaminen ja säästötavoite vuodelle 2026 noin 500 000 euroa. Muutosneuvottelut johtuivat valtion ammatilliseen koulutukseen kohdistamista säästöistä. Kaikki leikkaukset osuivat aikuisten koulutukseen ja kuitenkin sen tarve on alueellamme suuri. Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymälle myönnetty valtionosuusrahoitus pieneni 962 000 eurolla vuodelle 2025 ollen noin viisi prosenttia vähemmän kuin vuoden 2024 rahoitus. Poken opetushenkilöstöä koskeneet muutosneuvottelut käytiin syksyllä 2025. Noin 1,4 miljoonan euron säästöt jakautuvat kahdelle seuraavalle vuodelle eikä tiedossa ole irtisanomisia tai lomautuksia vaan säästöt toteutetaan eläköitymisillä ja mahdollisilla osa-aikaistamisilla.

Riittävän opiskelijamäärän vakiinnuttaminen ja opetusresurssin tarkoituksellisuus ja tehokkuus ovat kuntayhtymän toimintakyvyn sekä talouden keskeisiä varmistajia. Valtionrahoitusta koskevien sopeutustoimien mukaisesti ammatillista koulutusta täytyy suunnata nykyistä enemmän ensimmäistä tutkintoa suorittaville ja samaan aikaan tarkastuslautakunta huomioi, että aikuis- ja täydennyskoulutukselle on oltava resurssit.

5. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Tilinpäätökseen sisältyy selonteko kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet hyväksyttiin hallituksessa 11.12.2025 § 112. Kuntayhtymän tehtävät on järjestettävä siten, että kaikilla organisaation tasoilla ja toiminnoissa on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta, josta vastaavat kaikki tilivelvolliset toimielimet, viranhaltijat ja esimiehet. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kuntayhtymälle asetetut tavoitteet saavutetaan, toiminta noudattaa lainsäädäntöä ja koulutuskuntayhtymän omia sääntöjä, ohjeita ja päätöksiä. Tavoitteena on myös voimavarojen tehokas käyttö, omaisuuden turvaaminen sekä johdolle toimitettavan tiedon oikeellisuus, tarkoituksenmukaisuus ja oikea-aikaisuus. Kuntayhtymän hallintosäännön mukaan hallinnon ja talouden valvonta järjestetään niin, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän. Oheisessa kuvassa on kuvattu valvontajärjestelmä ja sen osa-alueet.

Kuva: Poken sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje.

Tarkasteluvuonna 2025 ulkoisesta valvonnasta, tilintarkastuksesta vastasi KPMG Oy Ab.

Vuonna 2025 kuntayhtymäkohtaiset sisäisen valvonnan kohteet olivat: päätöksentekoprosessi, henkilöstöhallinto, toiminnan ja talouden suunnittelu ja seuranta, kirjanpito ja maksuliikenne, omaisuuden hallinta, tietojärjestelmien käyttö ja muissa asioissa sopimukset ja niiden valvonta ja hanketoiminta. Tilinpäätöksessä 2025 sisäiset riskit jaetaan strategisiin, toiminnallisiin ja taloudellisiin riskeihin sekä vahinkoriskeihin.

Päätöksentekoprosessissa tunnistettiin riskiksi se, että päätösten lainmukaisuus on tarkistettava ennen niiden täytäntöönpanoa ja että esteelliset henkilöt eivät osallistu päätöksentekoon. Päätöksenteossa ja valmistelussa on noudatettava lakia, kuntayhtymän sääntöjä ja ohjeita. Päätöksenteon tulee perustua oikeisiin ja riittäviin tietoihin.

Henkilöstöhallinnon osalta henkilöstön osaamista kehitetään siten, että henkilöstö kykenee vastaamaan muuttuvan yhteiskunnan vaatimuksiin ja kuntayhtymän tavoitteisiin. Esihenkilöt kannustavat alaisiaan jatkuvaan ammattitaidon ja oman työn kehittämiseen. Johtamisella pyritään vaikuttamaan myös henkilöstön työhyvinvointiin ja jaksamiseen. Terveyttä edistetään riittäville työterveyspalveluilla. Työsuojelutoiminta ja työterveyshuolto ovat osa henkilöstöasioihin liittyvää riskienhallintaa. Näiden avulla edistetään työkyvyn säilymistä ja henkilöstön työviihtyvyyttä sekä tunnistetaan työkykyyn ja työviihtyvyyteen liittyviä ongelmia ja uhkia. Henkilöstöriskit voivat kohdistua myös henkilöstön mahdollisuuksiin hallita yksiköiden varallisuutta ja tietoja. Henkilöstöriskejä pyritään pienentämään henkilöstövalinnoilla, tehtävienjaolla, tehtävien täsmällisellä määrittelyllä perehdyttämällä sekä päivittäisellä valvonnalla. Avainhenkilöriskit on tunnistettava ja avainhenkilöille on määriteltävä sijaiset ja varahenkilöt. Henkilöstöasioiden hoitoa valvovat kuntayhtymän hallitus, kuntayhtymän johtaja, koulutusjohtajat ja esihenkilöt.

Talousarvioon ja - suunnitelmaan ja niiden toteutumiseen liittyviä riskejä pienennetään hyödyntämällä kattavasti toiminnan ja talouden seurantajärjestelmiä ja sisäistä laskentaa sekä hyödyntämällä talouteen, palvelujen kysyntään, lainsäädännön kehitykseen ja väestöpohjaan liittyviä ennakkotietoja, tilastoja ja ennusteita. Talousarvion laadinnassa noudatetaan varovaisuuden periaatetta. Tilivelvolliset valvovat, että toiminnassa on noudatettu talousarviota, käyttösuunnitelmaa ja toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Toiminnan ja talouden seurantaan varten on luotu mittarit, joita seurataan puolivuositain tai vuosittain mittarin luonteesta riippuen.

Kirjanpidon ja maksuliikenteen sekä tilinpäätöksen oikeellisuudesta huolehditaan ammattitaitoisen henkilökunnan turvin. Riskien hallintaan kuuluvat kirjanpitojärjestelmien menetelmäkuvausten laadinta, sekä tileistä ja niiden käytöstä tililuettelossa annettavat ohjeet. Kirjanpitojärjestelmiin sisältyvät kontrollitoiminnot ja täsmäytykset sekä kirjanpidon ja maksuliikenteen tehtävien eriyttäminen edistävät omalta osaltaan riskien hallintaa. Rahoitukseen liittyviä riskejä hallitaan maksuvalmiussuunnittelulla. Kaiken kuntayhtymän nimissä tapahtuvan maksuliikenteen tulee sisältyä kuntayhtymän kirjanpitoon. Kirjanpidon ja maksuliikenteen tehtävien tulee olla riittävästi eriytetty, jotta vältettäisiin vaaralliset työyhdistelmät. Varahenkilöjärjestelmän toimivuudesta on huolehdittava. Kirjanpidon tuottamaa informaatiota käytetään sisäisen valvonnan apuna. Kirjanpito on hoidettava siten, että esihenkilöiden tarvitsemat raportit ovat saatavilla ajantasaisesti. Kirjanpitoon ja maksuliikenteeseen liittyvät tarkistukset ja täsmäytykset on tehtävä säännöllisesti.

Kuntayhtymän omaisuutta on hoidettava tuottavasti ja siten, että omistamiseen liittyvät riskit ovat hallinnassa. Riskit arvioidaan vuosittain johdon toimesta. Johto vastaa kiinteän ja irtaimen omaisuuden vakuuttamisesta ja vakuutukset tarkistetaan vuosittain. Omaisuusriskeistä vastaa lähinnä se yksikkö, jonka hallussa omaisuus on. Omaisuuden säilymisen valvonta on käyttäjien vastuulla. Omaisuutta pyritään käyttämään taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti.

Tietoturva on osa kuntayhtymän kokonaisvaltaista riskienhallintaa ja turvaamista. Kuntayhtymän tietoturvallisuustyön päämäärä on turvata organisaation toiminnalle tärkeiden tietojärjestelmien ja tietoverkkojen keskeytymätön toiminta, estää tietojen ja tietojärjestelmien luvaton käyttö, tahaton tai tahallinen tietojen tuhoaminen tai vääristäminen sekä minimoida aiheutuvat vahingot. Kuntayhtymän tiedot, tietojenkäsittelyjärjestelmät ja tietopalvelut pidetään asianmukaisesti suojattuina hallinnollisten, teknisten ja muiden toimenpiteiden avulla. Tietohallintotiimi huolehtii käytännön toimenpiteistä tietoturvan varmistamiseksi. Tietoturvasta huolehtiminen on myös jokaisen käyttäjän vastuulla, niin henkilökunnan kuin opiskelijoidenkin. Tietojärjestelmistä ylläpidetään voimassa olevia menetelmä- ja järjestelmäkuvauksia, joilla varmistetaan sisäisen tarkkailun toimivuus. Tietojärjestelmät on suojattu salasanoilla, palomuureilla, käyttäjä- ja ryhmäkohtaisilla käyttöoikeuksilla ja muilla menetelmillä. Työntekijöillä ei ole mahdollisuuksia asentaa ohjelmia omilla tunnuksillaan. Järjestelmien käyttöoikeudet määräytyvät työtehtävien perusteella.

Sopimusten hyväksymisoikeudet on määritelty hallintosäännössä. Sopimukset on laadittava kuntayhtymän edun mukaisina kuntayhtymän nimiin ja niiden tulee noudattaa ko. alan yleisiä sopimusehtoja silloin, kun sopimustyyppi sen sallii. Sopimusten valvontavastuu on sopimuksen hyväksyjällä tai hänen määräämällään henkilöllä.

Henketoiminnasta riskienhallinnan ohjeessa kirjoitetaan, että kuntayhtymä voi itse hallinnoida hankkeita tai olla mukana muiden hallinnoimissa hankkeissa. Hanketoiminnassa on noudatettava hallituksen 28.1.2021 hyväksymää Hanke- ja kehittämistyön toimintaohjetta.

Kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje on päivitetty syksyllä 2025 ja hallitus on päättänyt sen käyttöön otettavaksi 1.1.2026 lukien. Konserniohjeen kuntayhtymän valtuusto on hyväksynyt tämän 12.12.2025. Tarkastelimme tätä, koska edellinen on tullut voimaan vuonna 2012. Tarkastelemamme ohjeistus on kuitenkin hyväksytty vuonna 2025.

Tilinpäätös 2025 listaa laajasti toimenpiteitä vuonna 2025 riskienhallintaan liittyen. Tarkastuslautakunta pitää sisäisen tarkastuksen työtä merkitsevänä prosessien toimivuuden ja valvonnan kannalta. Sisäisen tarkastuksen keskeisenä tehtävänä on tuottaa tietoa johdolle ja tukea johtoa toiminnan ja prosessien kehittämisessä. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että riskiksi on tunnistettu opiskelijamäärään ja sen perusteella saatavan rahoituksen tasoon kohdistuu paineita toimialueellamme ennustettuun nuorten ikäluokkien supistumiseen liittyen. Tilinpäätöksessä mietitäänkin, osataanko tehdä oikeita strategisia valintoja ja olla hukkaamatta mahdollisuuksia.

Tilinpäätös esittää riskinä henkilökunnan nousevan keski-ikä, joka vaatii työssäjaksamisen tukemista sekä uuden osaamisen haltuunotossa lisääntyviä haasteita. Tähän saadaan työkaluja työterveysyhteisö Mehiläinen Oy:lta. Henkilöstön ammattitaidon ylläpitämisestä huolehditaan.

Tilinpäätöksessä kerrotaan myös, että työturvallisuusriskit kirjataan ja analysoidaan säännöllisesti. Työsuojelun toimintasuunnitelma laaditaan aina toimintavuodeksi ja sitä päivitetään vuosittain. Työsuojelutoimikunta pyrkii kehittämään aktiivisesti kuntayhtymän työntekijöiden työturvallisuutta.

Tilinpäätöksen mukaan mm. vakuutusturvalla taataan oppimisympäristöjen nykyaikaisuus sekä ajantasainen kalusto- ja laitekanta. Vakuutusmääriä ja -arvoja käydään vuosittain läpi vakuutusyhtiöiden kanssa. Tilinpäätöksessä tunnistetaan, että henkilötietoja käsitellään paljon kuntayhtymässä ja käsittelyn yhdenmukaistamisessa on kehitettävää. Taloudellisiin riskeihin kuntayhtymä varautuu aktiivisella talous- ja rahoitussuunnittelulla ja vaikutusten arvioinnilla osana päätöksentekoa sekä toteutettujen toimenpiteiden seurannalla ja raportoinnilla.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että riskiksi on tunnistettu tietojärjestelmiin ja tietosuojaan liittyvät riskit. Riskienhallinnan ohjeessa mainitaan, että henkilöstölle pyritään järjestämään tietoturvakoulutusta säännöllisesti sekä myös uusien ohjelmien käyttöönotossa ja että tietoturvaohjeita tiedotetaan henkilöstölle. Edellä mainittuihin riskeihin varautuminen ja henkilöstön koulutus tulisivat olla säännöllistä. Tarkastuslautakunta huomioi, että talousarvion ja toteuman riskejä pienennetään hyödyntämällä erilaisia seurantajärjestelmiä, sisäistä laskentaa sekä ennakkotietoja, tilastoja ja ennusteita. Onkin tärkeää huomioida kansallinen talouskehitys ja tunnistaa riskinä nopea ja yhä jatkuva kustannustason nousu, sillä raaka-aineiden ja hintojen kuten elintarvikkeiden hinnat ovat nousseet merkittävästi.

Tarkastuslautakunta huomioi, että tulosalueet/yksiköt ovat tehneet perustehtävänsä koskevat kulubudjetit. Näissä kulubudjeteissa näkyy varautuminen hinnankorotuksiin, mutta myös sopeuttamistoimet vuodelle 2025.

Tarkastuslautakunta pitää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selontekoa riittävänä. Riskeihin on varauduttu ja toimenpiteitä on tehty riskien ehkäisemiseksi.

Kuntayhtymän tilintarkastus on ostettu tilintarkastusyhteisö KPMG Oy:ltä. Sisäisen tarkastuksen kohde vuonna 2025 oli valtuuston ja hallituksen pöytäkirjat tilikauden ajalta ja alkuvuoden 2026 osalta sekä päätösten täytäntöönpano julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Tarkastus koski kuntayhtymän johtajan, talousjohtajan ja koulutusjohtajien viranhaltijapäätöksiä sekä sidonnaisuuksia.

Tarkastuksessa havaittiin, ettei viranhaltijapäätöksistä aina selviä toimivallan peruste. Tilintarkastusyhteisö KPMG OY suosittelee kiinnittämään päätöksissä huomiota toimivallan perustelun esittämiseen. Muilta osin huomautettavaa ei havaittu.

Hallintoa on hoidettu asianmukaisesti. Talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2026-2027 on laadittu pääosin asianmukaisesti ja JHS 199 -suosituksen mukaisesti. Talousarvion tarkastuksessa havaittiin, että POKE koulutus Oy:lle ei ole asetettu omia tavoitteita. Muilta osin ei havaittu huomautettavaa. Suositellaan asettamaan tytäryhtiölle tavoitteet talousarviossa ja seuraamaan tavoitteiden toteutumista tilinpäätöksessä. Saadun selvityksen mukaan yhtiön toiminta on nähty hyvin pienimuotoisena, eikä täten ole nähty tarpeelliseksi kuvata konsernia koskevia asioita toimintakertomuksella nykyistä laajemmin.

POKE koulutus Oy:n toimintaa käydään läpi hallituksessa puolivuositain. Konsernivalvonnassa ei havaittu huomautettavaa.

Todettiin, että toimintakertomuksen selonteossa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä on kuvattu keskeisten osa-alueiden järjestäminen ja tehdyt havainnot. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa kehitetään aktiivisesti. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty asianmukaisesti.

Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymän tilinpäätös on ylijäämäinen 136 tuhatta euroa. Taseen kertynyt ylijäämä edellisiltä vuosilta on 18,3 milj. euroa ja tilikauden jälkeen taseen kertynyt ylijäämä on 18,5 milj. euroa. Talouden tasapainossa ei huomautettavaa.

Tilintarkastuksen tavoitteena on tarkastaa, että

- kuntayhtymän hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti
- kuntayhtymän tilinpäätös ja konsernitilinpäätös antavat oikean ja riittävän kuvan kuntayhtymän tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta
- valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita
- kuntayhtymän sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Tarkastus ei sisällä muistutuksia eikä huomautettavaa.

Tilintarkastus tulee antamaan tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2025 ja on esittänyt sen tarkastuslautakunnalle 13.5.2026. Tilintarkastajat ovat esittäneet vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille vuoden 2025 osalta. Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastajien esitykseen tilinpäätöksen 2025 hyväksymisestä ja esitykseen tili- ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille vuodelta 2025.

6. Yhteenveto

Suunnitelmakauden tavoitteena on ollut uudistuvan ammatillisen koulutuksen mukaisten toimintaprosessien vakiinnuttaminen ja kehittäminen ja toiminnan sopeuttaminen käytettävissä oleviin taloudellisiin resursseihin. Tarkastuslautakunnan arvion mukaan tässä on onnistuttu hyvin. Taloutta kuvaavat tunnusluvut täyttävät tasapainoisen talouden tunnusmerkit. Tarkastuslautakunta muistuttaa opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvoinnin sekä opetuksen laadun ja vaikuttavuuden huomioimisen tärkeydestä osana talouden kokonaisuutta. Haasteita aiheuttavat niin koulutuksen rahoitusjärjestelmän muutokset kuin oppilasmäärän riittävyys ja ikäluokkien pieneneminen jatkossa.

Tarkastuslautakunta esittää yhteenvetona seuraavat kuntayhtymän toimintaan ja talouteen liittyvät huomiot:

- Poken vuoden 2025 tilinpäätös toteutui huomattavasti suunniteltua positiivisemmin. Talouden sopeuttamistoimet ovat tasapainottaneet talouden. Tarkastuslautakunta korostaa, että koulutuksen laadun, opiskelijoiden ja henkilöstön tyytyväisyyden sekä oppilaitoksen vetovoimaisuuden riittävä taso tulee säilyttää myös jatkossa.
- Poken yhteiset tunnuslukutavoitteet toteutuivat pääosin. Suoritettuja koko- ja osatutkintoja vuonna 2025 oli 813. Vuonna 2024 luku oli 870 ja vuonna 2023 koko- ja osatutkintoja suoritettiin 807. Opiskelijatyytyväisyys pysyi edellisten vuosien tasolla ollen 4,3. Koko tutkintoja suoritettiin 679 ja tutkinnon osia 134. Suoritettujen ammattitutkintojen määrässä vuositavoitetta ei aivan saavutettu, vaikka tavoitteelliset opiskelijavuodet ylitettiin (tavoite 1472 ja toteutuma 1498,8). Valmistuneiden työllistymistavoite toteutuivat. OPH:n amispalautekyselyn ja ARVO-järjestelmän mukaan 66,9 %:a kyselyyn vastanneista koko tutkinnon tai tutkinnon osia suorittaneista arvioi olevansa toisen palveluksessa tai toimivansa yrittäjänä koulutuksen päätyttyä.
- Nuorten työllistyminen on selvästi heikentynyt. Poken tulee olla haluttu työpaikkojen osaamisen kehittäjä ja elinvoimakumppani Pohjoisessa Keski-Suomessa. Poke voi ottaa vastuuta ja vaikuttaa siihen, että nuorisotyöttömyys alueellamme vähenee ja että Poke tarjoaa monipuolisia ja hyviä opiskelupolkuja kaikille - myös erityistä tukea tarvitseville kuin maahanmuuttajataustaisillekin.
- Riittävän opiskelijamäärän vakiinnuttaminen ja opetusresurssin tarkoituksellisuus ja tehokkuus ovat kuntayhtymän toimintakyvyn sekä talouden keskeisiä varmistajia. Valtionrahoitusta koskevien sopeutustoimien mukaisesti ammatillista koulutusta täytyy suunnata nykyistä enemmän ensimmäistä tutkintoa suorittaville ja samaan aikaan varmistaa että aikuis- ja täydennyskoulutukselle on resurssit.
- Tavoitteena tutkintokoulutuksissa vuonna 2025 oli, että korkeintaan 10 % opiskelijoista lopettaa opintonsa kesken. Vuonna 2025 keskeyttämisprosentti oli 13,3 %. Vuonna 2024 toteutunut keskeyttämisprosentti oli 11,5% ja vuonna 2023 toteutuma 11,8%. Eroamisen syitä olivat mm. opintojen jatkaminen jollain muulla opintolinjalla, motivaation puute ja henkilökohtaiset syyt. Uudistuneen ammatillisen koulutuksen ja KOSKI-palvelun edellyttämän toimintatavan mukaisesti eronneiksi katsotaan kaikki kyseisessä tutkinnossa opintonsa ennen henkilökohtaisessa opintojen kehittämissuunnitelmassa määriteltyä tavoitteen saavuttamista keskeyttäneet.
- Tärkeää on edelleen kehittää yhteistyötä yritysten, oppilaitosten, kaupunkien kehitysyhtiöiden, työllisyysalueen, koulutusyhtymän kuntien ja muiden mahdollisten kumppanien kanssa.
- Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä kuntien lausuntojen huomioimisen Poken kehittämis- ja uudistamistyössä. Useassa lausunnossa mm. esitettiin yhteistyötä kuntien lukioiden kanssa.
- Valtuustokyselyn mukaan viestinnästä valtuuston, hallituksen ja johdon välillä toivottaisiin avoimempaa ja yhteisiä kokoontumisia valtuuston, hallituksen ja laajennetun johtoryhmän kesken.
- Opettajien vähenevä osallistuminen koulutukseen ja opiskelijoiden itsenäisten töiden / etätehtävien lisääntyminen voi vaikuttaa opinnoissa etenemiseen ja valmistumiseen. Samaan aikaan tiedostamme, että opiskelijoissa on yhä enemmän nuoria, jotka tarvitsevat tukea toiminnanohjaukseen, tekemisen aloittamiseen ja loppuun suorittamiseen.

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2025 yhtymävaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että valtuusto pyytää edellä esitetyistä havainnoista hallituksen selvitykset tai kommentit niin, että ne voidaan käsitellä vuoden 2026 syyskauden valtuuston kokouksissa.

Äänekoskella 13. päivänä toukokuuta 2026

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja
Johanna Arho-Forsblom

Tarkastuslautakunnan varajäsen
Sirpa Närhi

Tarkastuslautakunnan jäsen
Marko Hytönen

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 46 pages before this page
Dokumentet inneholder 46 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 46 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 46 sider før denne side

Detta dokument innehåller 46 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende